

Yhteinen 2025
Naantali

NYT SAA ÄÄNESTÄÄ
Kunta- ja aluevaalit 13.4. Ennakkoäänestys 2.-8.4

MARKUS HELENIUS

ELSA KALLUDRA

ANN-MARI KYMÄLÄINEN

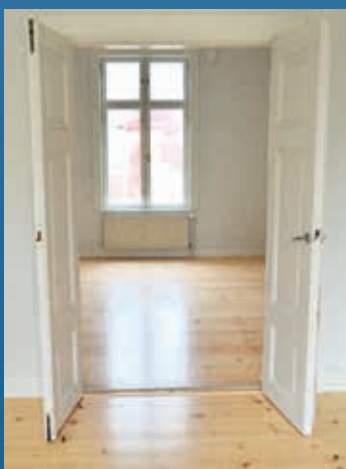

AKUSTI MÄKILÄ

ANNA-EMILIA
TUIMALA

JA 39 MUUTA NAANTALILAISTA EHDOKASTA

Mihin ovet
AVAUTUVAT s. 6

Naantali on
KOLMEN TEATTERIN
kaupunki s. 7

Onko homma hanskassa

Keskustelu ja yhteistyö ovat parantuneet Naantalin poliittisten ryhmien välillä. Kaupungin virkavalmistelun pitäisi skarpata talousarviotyötään, Kimmo Aho sanoo.

Kimmo Aho on tyytyväinen.

Keskustelu ja puolueiden vuorovaikutus ovat avautuneet viime vuosina Naantalissa merkittävästi. Poliittisiin väentöihin helposti työntyvä tahallinen väärinymmärtäminen on ainakin tällä hetkellä merkittävästi väistynyt, keskinäinen kuunteleminen kohentunut.

Paras lähtökohta vuorovaikutukselle on oman toiminnan arviointi.

”Pitää kertoa avoimesti omien näkemystensä perusteet, miksi ajattelen näin. Yksimielisyys ei ole itsetarkoitus. Emme tietenkään aina saavuta sitä, mutta se on arvokas asia tosissaan yritettäväksi.”

Liikuntahallin rakentamisen aikaistaminen oli päättyvän vaalikauden tärkeimpiä yksimielisyyden ilmaisuja.

Vaikka teot saaristomeren pelastamiseksi ovat jääneet yhä liian vähäisiksi, yhteisymmärrys saaristomeren määrärahoista kuului Ahon mielestä vaalikauden myönteisiin asioihin.

”Raatihuoneen käyttöä emme olisi kilpailuttaneet, vaan antaneet tilan suoraan kolmannen sektorin käyttöön, kuten nyt on tapahtumassa. Kun keskustan rakentamattoman tontin rakennuttaja haki rakentamiseen jatkoaikaa, ehdotimme uuden toimijan hakemista, mutta jäimme vähemmistöön.”

Koko kaupungin kannalta merkittävin takaisku tuli 18-tien tulevan korjausrakentamisen työjärjestyksessä.

”Olisimme halunneet vaikuttaa voimakkaammin valtioon, jotta rakentaminen olisi alkanut Naantalin pään voi-

makkaammalla huomioimisella, mukaan lukien Ruonan eritasoliittymän rakentamisen aloitus heti, kun kuokka on lupa lyödä maahan. Yhteinen tahto ei löytynyt. Kaikki eivät uskoneet vaikutusmahdollisuuteemme. Kaiken lisäksi Raisonlahden osuus olisi ollut kustannustehokkain vaihe. Se on merkittävää, nyt kun työ alkaa Raison keskustan tunnelin rakentamisella, väylät Naantaliin ja satamaan ovat vuosikausia tukossa. En tiedä, ymmärtävätkö kaikki vieläkään tosiasioita. Alkavan vaalikauden isoihin asioihin kuuluu tutkia kaikki mahdolliset vaihtoehdot, joilla välttäisimme täydellisen pussinperälle joutumisen.”

Raison tunnelin rakentaminen alkaa tänä tai ensi vuonna.

”Meidän on syytä yrittää vaikuttaa vielä työn nopeuttamiseen.”

Naantalin työpaikkaomavaraisuus on romahtanut 1990-luvulta alkaen jo alle 60 prosentin. Kaupungissa asuvat palkansaajat käyvät muualla töissä, koska Naantalissa ei ole riittävästi työpaikkoja. Seuraavan valtuuston on tartuttava ongelmaan. Kaupunkiin on saatava työllistäviä yrityksiä. Tosin E18:n remontti vaikuttaa tämänkin ongelman ratkaisuun. Asialla olisi kuitenkin kiire ennen kuin negatiiviset vaikutukset alkavat nakerata kaupungin tämänhetkistä hyvää taloustilannetta.

Nesteen entisen jalostamon läheisyyteen on suunnitteilla vetylaitos ammoniakki- ja metanolihteaineen. Vetyhankkeelle pitäisi saada 400 kW:n sähkölinja.

”Kantaverkkoyhtiö Finngrid on sen rakentamisessa avainasemassa eli meidän on ajettava asiaa aktiivisesti valtioneuvoston kautta.”

Ahon mielestä ei ole reilua, että kaupunki tekee vuodesta toiseen suunnitelmattomia monen miljoonan ylijäämisiä tilinpäätöksiä.

”Kysyisin tavallisena kaupunkilaisena, kerääkö kaupunki liikaa veroluontoisia varoja. Kannattaisin kuuluisaa valinnanvapautta. Kaupunkilainen saisi itse päättää, mihin käyttää ilman suunnitelmaa kaupungin kassaan päätyvät rahansa”, hän piikittelee.

Kärssiön uskottavuus, onko homma hanskassa, hän pohtii.

”Viranhaltijapuolelta ennusteet ja näkemykset pitäisi olla pätevämpiä päätöksenteon pohjaksi, koska päätökset perustuvat valmisteluun. Hyvä kysymys on sekin, ovatko palvelut ja tieverkko siinä kunnossa kuin jatkuva vuosien ylijäämä antaa ymmärtää.”

Palvelujen osalta Ahon mielestä Varhan suuntaan pitää luoda edunvalvonnallisesti tehokas yhteistyö, jotta Varhan palvelut säilyisivät kohtuullisina Naantalissa.

”Pitää selkeyttää, mikä kuuluu Varhalle, mikä kaupungille. Esimerkiksi kaikki ennaltaehkäisy sekä ikäihmisten palveluja hoivapalveluasiat on oltava etusijalla. Kauhistuttavaa, jos vanhukset kuljetettaisiin hoivakoteihin kauas läheisistään ympäri maakuntaa. Asiat voi hoitaa reilusti.”

AA

Naantalin Työväenyhdistyksen puheenjohtaja Kimmo Aho on toiminut tämän vaalikauden valtuutettuna ja kaupunginhallituksen toisena varapuheenjohtajana. Takana on yhdeksän vaalikautta valtuustossa.

Rohkeat ihmiset

Haastattelin tähän lehteen neljätoista kaupunkilaista, jotka ovat asettuneet ehdokkaiksi huhtikuun kuntavaaleihin. Kaksi heistä on ehdolla myös aluevaltuustoon.

Saaristomeren hälyttävä tila, sote-asemaksi muuttunut terveyskeskus, vanhusten hoivajono, työpaikkojen alenema Naantalissa sekä lasten ja nuorten tulevaisuudenturva puhuttavat naantalilaisia.

Haastateltavatkin kohtaavat yllämainitut asiat omassa jokapäiväisessä elämässään. Työnsä, luottamustehtäviensä tai henkilökohtaisen vuorovaikutuksensa kautta, kun keskustelevat asioista lähipiirissään.

Jokainen ehdokas on samanlainen elämän ilot ja surut kokeva, inhimillisyyden värinät elämässään tunteva ihminen kuin mekin, jotka emme ole ehdokkaina. Ehdokkaat erottuvat meistä muista yhdessä tärkeässä asiassa. He ovat rohkeita ihmisiä.

Tarkoitan sitä, mitä 21-vuotias kirkvesmies Akusti Mäkilä sanoo tämän lehden haastattelussa: ”Hetken miehen, haluanko kasvoni näkyviin.”

Hän rohkeni tehdä sen, koska on valmis kantamaan arkielämän ilojen ja surujen vastuun meidän muidenkin puolesta. Hänellä on rohkeutta luottaa itseensä, koska uskoo, että elämä ja tulevaisuutemme rakentuvat yhteistyössä, niin kuin toinen nuori ehdokas Elsa Kalludra sanoo.

Tosiaan. Yhteistyö on asia, joka myös puhuttaa nyt Naantalissa.

Jokainen useamman vaalikauden luottamustehtävissä ollut haastateltava sanoo, että yhteistyön henki yli puoluerajojen on kaupungissa kohentunut. Se on hieno uutinen.

Aina kun päättäjät riitelevät, se jarruttaa päätöksentekoa. Jarrusta seuraa epäonnistunut vastuunkanto. Sosialidemokraattien vaalilause kuuluu: Kaiken voi tehdä reilummin.

Yhteistyö on reilua.

Aku Aittokallio

s. 7

Riku Luoto ja Sirpa Hagsberg
ovat ehdolla kunta- ja alue-
vaaleissa.

s. 12

Annika Rintamäki asuu Livonsaassa. Hän on kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan jäsen. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

ANNIKA RINTAMÄKI

Osaamme tehdä paremmin

”

Onko säästäminen itsetarkoitus? Onko mentävä varhaiskasvatuksessa ja koulussa samalle tasolle kuin jokin vähävaraisempi kunta? Meillä on Naantalissa hyvä mahdollisuus mitata lasten ja nuorten hyvinvointia talousmittareiden rajoja laajemmin.

Isoisäni oli merikapteeni, ja merikapteeniksi minäkin valmistuin. Ehdin seilata meriä kymmenisen vuotta, kunnes siirryin maatoihin Nesteen jalostamolle. Toimin turvallisuusinsinöörinä ja myöhemmin kehityspäällikkönä. Viime syksynä aloitin ”kolmannen urani” IT-puolella asiakkuuspäällikkönä.

Minut valittiin Nesteellä ylempien toimihenkilöiden luottamushenkilöksi, koska en pelännyt avata suutani ja puolustaa muita.

Luottamushenkilönä opin perustelemaan asiani, mutta myös näkemään eri-

laisia näkökulmia. Yhteiskunnalliset asiat ovat kiinnostaneet minua. Olen ollut liikkuva äänestäjä, mutta tunsin sosialidemokraattien arvot ja päätökset läheisiksi, kun päätin lähteä viime kuntavaaleissa Sdp:n ehdokkaaksi.

Valtuustotyöskentelyyn totuttelu on ollut mielenkiintoista ja vaativaa. Ottaa aikansa perehtyä päätöksenteon kokonaisuksiin ja historiaan, kuinka eri asiat vaikuttavat toisiinsa. Kokonaisuudet ovat moniulotteisia. Nyt neljän vuoden jälkeen tunnen, mihin voi vaikuttaa ja millä tavoin. Milloin kannattaa käyttää omaa ääntään,

jotta saa vaikutusta aikaan.

Yksi ihminen tai edes puolue ei pysty edistämään asioita, ellei saa muita keskusteluun mukaan. Sen lisäksi, että on perillä asioista ja muutoksen tarpeesta, pitää oivaltaa muutoksenteon menettelytavat ja vuorovaikutus.

Voimme ilman muuta tehdä kaiken reilummin. Jos vain haluamme, osaamme toimia nykyistä paremmin. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja koulun mittaroinnissa talousluvut ja vertailu enemmän tai vähemmän pakkosäästäviin kuntiin eivät ratkaise meidän asioitamme.

Meidän päättäjien pitää ottaa selvää, miten lapsemme ja nuoremme pärjäävät. Miten varmistamme heille parhaimmat mahdolliset eväät koulutukseen ja työelämään. Meidän on turvattava perheiden luottamus elämään ja tulevaisuuteen. Vanhemmilla on oikeus tuntea, että heidän lapsensa voivat hyvin päiväkodissa ja koulussa.

AA

UUTISNENÄ

Ihmiset, joita äänestämme

Kun lapsemme heittävätkin aamulla repun pykälään ja saapastelevat päiväkotiin, esi-kouluun ja ala-asteelle, nuoremme yläasteelle, lukioon tai peruskoulun jälkeiseen ammattioppilaitokseen, kotikaupunkimme sen päivän menoista 60 prosenttia tulee käytetyksi.

Loppurahalla saamme kunnan omistamien asuintalojen, urheilukenttien, liikuntahallien, kirjastojen, muiden kulttuuritilojen, katujen, pyöräteiden, puistojen ja leikkikenttien jokapäiväisen ylläpidon.

Ennen kuin näin pitkälle on päästy, kaik-

ki luetellut asiat on pitänyt rakentaa. Rahaa siihenkin menee, usein kertarysäyksellä. Sitä varten on tehtävä useimmiten velkaa.

Maksamme päivittäiset juoksevat menot sekä velanhoidon lyhennykset ja korot yhteisillä veroilla. Veroja ei paljon makseta, jos työikäisillä kaupunkilaisilla ei ole työtä, mieluummin kotikaupungissaan, mutta hyvä, jos jossain muuallakin.

Naantali on ollut viime vuosina jokseenkin velaton kaupunki. Sitä keuhataan muutenkin valovoimaiseksi kautta maan ja ulkomailla. Matkailijaperheet täyttä-

vät kaupungin juhannuksesta elokuun alkuvuorokolle. Osa kaupunkilaisista kiristelee kesäkuukaudet hampaitaan, mihin mä parkkeeraan.

Elintasoyhteiskunnan huolet ovat suhteellisia. Hyvinvointimme kukoistaa yhä suurelta osin. Kykenemme toistaiseksi maksamaan viulut. Kilautamme kotikaupungin kassaan vaaditut verot, jotta saamme päiväkodissa ja koulussa aamupuurot pöytään ja illalla jäähallin pelit käyntiin.

Kuntien palvelut ratkaisevat olennaisesti koko yhteiskunnan toimivuuden ja kansan-

talouden hartioiden kantokyvyn.

Kuntien vastuulla on koko maan tulevaisuus.

Kunnat ratkaisevat monin teoin käytännössä, toteutuvatko miljoona- ja miljardi-investoinnit, koulutamme uudet ikäpolvet asianmukaisesti, kannamme vastuamme ja kotoutamme tulijat, jotka olemme luvanneet ottaa vastaan, onko lapsillamme kelvollinen tulevaisuus.

Asioista päättävät ihmiset, joita äänestämme.

Anna-Emilia Tuimala opiskelee liiketaloutta ja työskentelee asiakaspalvelijana.

ANNA-EMILIA TUIMALA

Jokainen samalle viivalle

” Lasten ja nuorten tasavertaiset harrastusmahdollisuudet ovat tärkeitä. Naantalissa on paljon mahdollisuuksia ja hyvät olosuhteet, kunhan pidämme huolen, että mahdollisuudet ja erilaiset mielenkiinnon kohteet kohtaavat toisensa.

Yläkoulun historianopettajamme pyysi meitä tuomaan joka tunnille kaksi uutisteemaa ajankohtaisista aiheista, toisen Suomesta, toisen globaalisti. Tapa osoittautui niin inspiroivaksi, että käsittelemämme asiat herättivät keskustelua tuntien ulkopuolellakin. Lukiossa kaikki opettajat kannustivat meitä seuraamaan uutisia ja perehtymään maailman tapahtumiin.

Äitini on ollut aikaisemmin mukana politiikassa. Olemme keskustelleet kotona paljon yhteiskunnallisista asioista.

Lukiovaiheessa halusin laajentaa ystävä- ja elämänpiiriäni. Menin Turkuun lukioon. Se oli hyvä ratkaisu. Löysin uusia ystäviä. Luostarivuoren lukiossa oli muutenkin hyvä yhteishenki. Ylioppilastutkimuksen jälkeen muutin taas kotiin. Naantalissa on rauhallisempi ja luonnonläheisempi kuin asua Turun keskustassa, ja Turkuun on kuitenkin lyhyt matka.

Opiskelen Turun ammattikorkeakoulussa liiketalouden tradenomiksi. Pohdin myös sairaanhoitajan ja kättilön ammattia, mutta ajattelin että kolmivuorotyö voisi olla hankalaa. Olen tehnyt McDonald'silla ja Filmtownissa vuorotyötä. Viimeiset kolme vuotta olen ollut Konnektio Oy:n asiakaspalvelussa.

Liiketalouden opiskelussa kiinnostavat operatiiviset asiat markkinoinnin näkökulmasta ja uramahdollisuudet myös kansainvälisesti. Liiketalous luo pohjaa yrittäjyydellekin. Se on ala, joka tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia ja edellyttää jatkuvaa itsensä kehittymistä.

Lasten ja nuorten tasavertaiset harrastusmahdollisuudet ovat minulle tärkeitä asioita. Naantalissa on paljon mahdollisuuksia ja hyvät olosuhteet, kunhan pidämme huolen, että mahdollisuudet ja

erilaiset mielenkiinnon kohteet kohtaavat toisensa. Ehkä kaupungin tukea voisi tasapainottaa erilaisten seurojen välillä.

Hyvä asia on, että kouluissa on liikunta- ja muita kerhoja, joiden avulla lapset pääsevät perille mahdollisuuksista. Se on tärkeää, koska moni voi olla helposti jo lapsena liikaa kiinni ruudussa.

Koulujen luokat ovat ehkä liian isoja oppimisen kannalta. Noin kahdenkymmenen oppilaan luokat toimisivat parhaiten oppimisen kannalta.

Koulukiusaamiseen pitäisi löytää ratkaisuja. Olen huomannut, että Kiva koulu -systeemi toimii puutteellisesti. Kun kiusattu ja kymmenen kiusaajaa kokoontuvat keskustelemaan, se voi olla pahempi

tilanne kuin jos kiusattu olisi jättänyt kertomatta kiusaamisesta.

Tarvitsemme enemmän koulukäyntiavustajia, jotta erityisoppilaat voisivat osallistua normaaliin opetukseen mahdollisesti luontevasti. Se lisäisi samanarvoisuutta.

Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus samalle lähtötasolle. Yhteiskunnan pitäisi tasoittaa erilaisia lähtötilanteita, jotta kaikilla on mahdollisuus hyvään tulevaisuuteen.

Olen harrastanut aina paljon.

Pelasin pesäpalloa yli kymmenen vuotta, ensin Merimaskun Ahdossa, sitten Mynämäen Vesassa, kun ikäluokkani ryhmä alkoi Ahdossa hiipua. Minut valittiin ikä-

luokkani Varsinais-Suomen maakuntajoukkueeseenkin.

Pelasin salibandya, harrastin balettia ja tanssia. Aloitin kahdeksanvuotiaana musiikkiopistossa klassisen kitaransoiton ja soitin viitisen vuotta. Musiikki kuuluu edelleen vapaa-aikaan, kuten lukeminen, jota olen harrastanut pienestä pitäen. Nykyään käyn salilla ja lenkkeilen perheemme collien kanssa.

Meidän pitää vaalia edelleen Naantalissa luontoa ja ulkoliikuntamahdollisuuksia. Lenkkipoluista ja ulkoilumaastoista on pidetty hyvää huolta. Täällä on helppo lähteä lenkille koirankin kanssa, kun vain kävelee ovesta ulos. Metsien patikkareitit ja Haijaisten laavu ovat paikkoja, joissa retkeilemme perheen kanssa. Mukavaa, kun sienestäminenkin käy helposti.

Naantalilähtöisyydessä minua huolestuttaa uuden kylpylähankkeen kerros määrä ja kylpylän läheisyys hautausmaahan. Minkälaiseksi liikenteen määrä muodostuu kylpylän myötä?

Sosialidemokraateilla on hyvä näkökulma yhteiskunnan luokkaerojen pienentämiseen, mikä liittyy suoraan lasten ja nuorten tulevaisuuteen.

Ilmastokysymyksen kohdalla olen ajatellut myös Vihreitä. Ilmasto-ongelmaa pitäisi kuitenkin lähestyä monipuolisesti, ei mustavalkoisesti. Yksityisautoilua voi vähentää muutenkin kuin nostamalla sen hintaa. Lisätään julkisen liikenteen tarjontaa. Tuotetaan edullisempia tai maksuttomia julkisen liikenteen palveluita.

AA

Konkariehdokas ja nuoret ehdokkaat. Hannu Aalto, 75, Anna-Emilia Tuimala, 23 ja Elsa Kalludra, 21. KUVA KIMMO AHO

76

Akusti Mäkilä, 21, on ollut työelämässä ammattikoululaisesta asti.

AKUSTI MÄKILÄ

Pystyn auttamaan, teen päätöksiä

” Aloitin 14-vuotiaana kesätyöt rakennustyömailla. Isä on rakennusmestari. Olin nähnyt isän työuraa ja minusta tuntui, että hänen työnsä voisi kiinnostaa minuakin. Ala tuntui heti omalta.

Kävin ammattikoulun rakennuslinjan. Olin ammattikouluajankin alusta asti töissä. Seuraavaksi pyrin ammattikorkeakouluun. Haluan opiskella insinööriksi tai rakennusmestariksi.

Olen hommannut jokaisen työpaikani soittamalla suoraan työpaikkojen pomoille. Minulla oli jo alle 18-vuotiaana monipuolinen työkokemus. Kun yksi työnantaja kirjoitti minulle työtodistuksen, hän sanoi että tällaisesta kokemuksesta pitäisi saada pisteitä ammattikorkeakoulun pääsykokeisiin. Niitä saa vasta 18 vuoden jälkeen.

Teemme isän kanssa kahdestaan paljon. Minulla on lapsuudessa alkaneita kaverisuhteita, mutta nyt on isäkin välillä keikkareissuilla mukana.

Isä on ollut aikaisemminkin ehdokkaana. Nyt olemme yhdessä. Olemme sitoutumattomia. Hetken mietitytti, haluan kasvoni näkyviin, mutta tein päätöksen nopeasti

Äiti passitti minut ykkösluokalla kitaratunneille, mutta kiinnostuin enemmän jääkiekosta. Pelasin kymmenen vuotta jääkiekkoa, kunnes alkoi korona. Kun ei päässyt pelaamaan, otin kitaran huoneen nurkasta. Soitin joka päivä neljä tuntia.

Soitan edelleen päivittäin. Olen soittanut kaverin autotallissa, kunnes rumpali loukasi olkapäänsä, ja sen jälkeen basistin kanssa Taimon koululla. Yksi tuttu käy soittamassa bändin kanssa keikoilla. Hän on pyytänyt minua mukaan. Ei onnistu. Heidän keikkansa ovat Salossa ja Taivassalossa ja sitä rataa. Arki-iltoina mahdotonta, kun käy työssä. Ehkä kesällä järjestyy.

Tiedän, että Naantalista löytyy nuoria, jotka haluaisivat soittaa, laulaa, tehdä kaikkea musiikkiin liittyvää, mutta heille ei löydy paikkaa.

Pelkät seinät eivät ole vielä mitään. Se ei ole niin yksiselitteistä, että noin vain otetaan tila käyttöön ja vehkeet sinne. Musiikki tarvitsee musiikkitalan. Pitää olla sellainen tila, missä voi äänittää.

Muistan omasta mopoajan nuoruudesta, että Karvetin monnarilla oli pari biljardipöytää, pari pleikkaria. Perjantaisin oli yökahvila ja aikuiset henkilöt paikalla.

Monnari on hyvällä paikalla, mutta en tiedä sen nykyisistä aukioloajoista ja toiminnoista. Sinne voisi järjestää keikkailat vaikka kerran kuukaudessa. Ei pelkää instrumenttimusiikkia, vaan kaikkea, räppiä ja niin edelleen.

Sain varusmiehenä lääkintämiehen koulutuksen. Viihdyin Upinniemessä niin, että harkitsin armeijaa yhtenä uratienä.

Tulen hyvin ihmisten kanssa toimeen. Osaan ottaa ihmiset haltuun ja pystyn auttamaan toisia. Meillä oli armeijassa hyvä henki. Osasin tehdä päätöksiä.

Työelämä on kasvattanut minua eniten. Kun nousee aamulla aikaisin töihin, ymmärtää monta asiaa elämästä, rahasta ja toimeentulosta. Työ on opettanut itsenäisyyttä ja suvereniteettia, kun on omat rahat. Jos et käy töissä, ei ole omaa rahaa. Työ opettaa arvostamaan sitä, mikä on käytettävissä, ja sen rajoja.

Jokaiselle nuorelle ihmiselle pitäisi tulla jossain vaiheessa se ajatus, että omat rahat on ansaittava. Kun on parikin päivää työttömänä, heti ajattelee, ettei voi tehdä mitä vain. Raha ei tule kättä ojentamalla eikä pidä.

Rahan takia ei pidä joutua liian pitkään myöskään tekemään sellaista, mitä ei halua. Jokaisen pitäisi saada tehdä työtä, jota arvostaa.

AA

66

Elsa Kalludra, 21, työskentelee osapäiväisesti isänsä ravintolan toimistossa ja valmistautuu lääketieteellisen tiedekunnan kevään pääsykokeisiin.

ELSA KALLUDRA

Tulevaisuuden näköala

” On hyvä, että nuoriin panostetaan. Niin syntyvät hyvät lähtökohdat koulutukseen ja työelämään.

Osallistuin lukiolaisena EU-parlamentin järjestämälle opiskelijaretkelle Strassbourgiin. Meitä oli Naantalista toistakymmentä lukiolaista neljän päivän matkalla.

Koulun historian ja yhteiskuntaopin opetukseen liittyi meillä paljon keskusteluita suomalaisesta yhteiskunnasta ja EU:sta. Matkan aikana tapasimme EU-parlamentaarikkoja ja muiden maiden opiskelijoita. Matka syvensi tietoja ja avasi ymmärrystä EU:n toiminnasta. Se oli suuri elämys.

Oli todella inspiroivaa saada tietoa parlamentin konkreettisesta työstä.

Opin arvostamaan EU:n merkitystä ja kuinka tärkeää on, että kuulumme siihen.

Maailman tämänhetkinen tilanne aiheuttaa surua ja ajatukset voivat tuntua hetimitään neuvottomilta. Sen vuoksi on hyvä ymmärtää, että mikään asia elämässä, pieni tai suuri, ei parane itsestään. Tulevaisuus voi tuntua vaikealta ja rankalta, mutta jokainen meistä voi tehdä myönteisiä asioita omissa ympäristössään. Se ei onnistu yksin. Tarvitsemme toisiamme.

Ajattelen, että voisin vaikuttaa asioihin ryhtymällä ehdokkaaksi. Voin ottaa esiin asioita, jotka ovat oman kokemukseni mukaan yhteisöllisesti merkittäviä.

Rauha, tasa-arvo ja kotikaupunkimme vakauden säilyttäminen edellyttävät keskustelun lisäksi kuitenkin konkreettisia tekoja. Olen usein tuonut näitä asioita esiin ystäväni kanssa.

Näköala tulevaisuuteen ovat nuoret ja lapset. On hyvä, että nuoriin panostetaan, jotta syntyvät hyvät lähtökohdat koulutukseen ja työelämään.

Tärkein asia on saada työkokemusta, mutta työelämän ovien avautuminen voi olla vaikeaa. Työkokemusta on vaikea hankkia.

Miten opiskelu ja työelämä voisivat tukea toisiaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa? Voisivatko kaupunki ja yritykset tehdä asiassa yhteistyötä?

Naantali on ihana, merellinen kaupunki. Perinteiset liikuntamahdollisuudet on hoidettu hyvin. Tanssi on nykyään suosittu harrastus. Sen suhteen harrastusmahdollisuudet ovat niukat, vaikka kouluissa on hyvät tilat. Eri tanssilajien harrastajat joutuvat hakeutumaan josain vaiheessa Turkuun.

Arvostan vanhusten työtä, jonka he ovat tehneet. He ovat rakentaneet meille yhteiskunnan ja tämän kotikaupungin. Meidän pitää osoittaa heille kiitollisuutemme käytännön teoin.

Aurinkosäätiön palvelutalo hieno, kodinomainen paikka, mutta asuntoja vanhuksille on sielläkin liian vähän.

AA

85

LEENA SALO Ovet ovat avautuneet

” Kaupungista löytyy uskomattomasti erilaista osaamista.

Ajatukset ovat täynnä suunnitelmia ja odotuksia. Raatihuoneesta tulee matalan kynnyksen kulttuurin monitoimitalo. Uskon, että se elävöittää vanhaa kaupunkia ympäri vuoden.

Kaksikymmentävuotias yhdistyksemme syntyi naantalilaisen kulttuuriväen ja muutaman yrittäjän yhteisenä aikaansaannoksena. Ensisijaisena ajatuksena oli luoda Naantaliin uusia tapahtumia, pitemmällä tähtäyksellä saada kulttuurivälille oma monitoimitalo.

Tapahtumaideointia olivat käynnistäneet pari vuotta ennen yhdistyksen perustamista muutaman henkilön ryhmä, johon kuuluivat muun muassa valokuvaaja Paul Brück, yrittäjä Henri Nevari, keramiikkataiteilija Sinikka Söderholm ja kuvataiteilija Kristiina Turtonen. Minä liityin ryhmään musiikin harrastajana.

Miksi Naantalissa kannattaa asua? Miksi matkailijan kannattaa tulla käymään täällä. Se on ajatus jokaisen tapahtuman taustalla.

Olimme innostuneita. Ideoimme jo ennen yhdistyksen perustamista Naantaliin oman taiteiden yö -tapahtuman, Birgitan yön sekä Wanhankaupungin lasten joulun.

Yhdistyksen perustamisen jälkeen toiminta lähti lentoon. Hankimme Tuhkamarckinoiden järjestämisoikeuden ja laajensimme tapahtumapaikkoja. Naantalin Wappu, Jazz Week End, jota Reima Ilmanen organisoii yhteistyössä vanhan kaupungin ravintoloiden kanssa ja Kun hämärtää -kuorotapahtuma ovat löytäneet

hienosti paikkansa naantalilaisten kesävietyssä. Kaupungista löytyy uskomattomasti erilaista osaamista.

Viime vuosien uusiin tapahtumiin kuuluu heinäkuun jokapäiväinen Kirkkopuisto soi. Runoryhmä Sulkakynät ja kuvataideharrastajat ovat osallistuneet Musiikkijuhlien Lux Gratiaeen omalla ohjelmallaan. Naantalin historiaan liittyvä kesäiltojen Trumputtajakin on Kulttuuritaloyhdistyksen järjestämä ohjelmanumero.

Mannerheiminkadun sunnuntaikirppis heinä-elokuussa ja kahdesti kesällä järjestettävä lasten kirppis kuuluvat nekin yhdistyksen järjestämiin kesätoimintoihin.

Yhdistyksen toiveissa eli pian perustamisen jälkeen pääsy Raatihuoneelle. Talo oli jäänyt tyhjilleen sen jälkeen, kun se oli toiminut kaupunginjohtajan asuntona ja Musiikkijuhlien toimistona. Kaupunki osoitti sen siinä vaiheessa kuitenkin päiväkotikäyttöön.

Päiväkotitoiminta päättyi muutama vuosi sitten. Yhdistys esitti useampaan otteeseen Raatihuoneen saamista käyttöönsä. Kaupunki tavoitteli siihen ympärivuotista kaupallista toimintaa ja kilpailuttanut yrittäjät. Kilpailutuksen voittaja olisi halunnut liittää kahvilatoimintaan majoitusta, mutta se ei sopinut rakennuksen käyttötarkoitukseen.

Talo oli taas ilman toimijaa. Nyt ovet avautuvat kulttuurille. Kaupungin sivistystoimi on ilmoittanut, että Raatihuone siirtyy kesäkuun alusta kulttuurijärjestöjen käyttöön.

Tämä on hieno hetki. Mannerheimin-

kadun vanhan torin ja Itsenäisyydenpuiston ympärille syntyy eräänlainen kulttuurin keskus. Sen muodostavat museo, museon näyttelytila Humppi ja Raatihuone. Raatihuoneelta Mannerheiminkatu jatkuu venesatamaan taiteilijakatuna gallerioineen, ateljeineen, putikkeineen ja kahviloineen.

Raatihuoneella voi järjestää työpajoja, kursseja, näyttelyitä, pieniä musiikkitaapahtumia. Taidelainaamotoimintaa pitää pohtia. Toivottavasti löydämme ulkopuolisen yrittäjän kahvilanpitäjäksi. Haluaisin, että tästä tulisi kaupunkilaisten olohuone, johon on mukava poiketa vain oleskelemaan. Talo toimii myös erinomaisena tapahtumatukikohtana.

Ympärivuotiselle toiminnalle on kysyntää. Olemme saaneet jo aikaisemmin Taidehuoneen yhdistyksen talvikäyttöön. Siellä on ollut paljon toimintaa, näyttelyiden lisäksi myös taide-, käsityö- ja ilmaisutaidon kursseja.

Taideyhdistyksen väki pitää Raatihuonetta otollisena kuvataiteen kannalta. Tämä on parempi kuin Taidehuone. Nimekkäämpienkin ammattitaiteilijoiden näyttelymahdollisuuksista on jo oltu yhteyksissä.

Kahvilalle on valmiina remontoitu keittiö. Yhdistyksille voi järjestää oman minikeittiönsä ja vesipisteen.

Kulttuuritaloyhdistys on tehnyt pitkään hyvää yhteistyötä kaupungin kanssa. Luottamushenkilönä tunnen kaupungin toimintaa pitkältä ajalta. Kaupungin hallinnon erilaiset näkökul-

mat ovat tulleet tutuiksi. Leena Salo toimii vuonna 2005 perustetun Kulttuuritaloyhdistyksen puheenjohtajana. Yhdistyksen jäsenet ovat yksityishenkilöitä, yhdistyksiä, kuoroja ja yrityksiä. Raatihuoneella on alakerrassa neljä, yläkerrassa viisi huonetta. Alakerran toisen pään huoneiden lattiat ja seinät on remontoitu, samoin keittiö.

mat ovat tulleet tutuiksi.

Olen tällä hetkellä teknisen lautakunnan ja hyvinvointilautakunnan varajäsen sekä kiinteistöosakeyhtiö Katarinaanpuiston hallituksen jäsen. Pääkirjasto sijaitsee yhtiössä. Olen ollut aikaisemmin Naantalin sataman hallituksen jäsen. Satamassa ja kiinteistöyhtiössä talousasiat ja omistajaohjaus ovat keskeisiä asioita. Kuulun Naantalin Musiikkijuhlien hallintoneuvostoon.

Toivon, että kaupunki pystyy tekemään poliittisessa päätöksenteossa hyvää yhteistyötä. Tarvitsemme päätöksiä, joiden avulla työpaikat kohenevat. Asuntorakentamisen on hyvä perustua monipuolisesti erilaisille lähtökohdille. Tarvitsemme myös vuokra-asumista nuorille, jotta saamme heidät pysymään täällä.

Minulla on Raatihuoneestakin toiveikas ajatus, että voisimme tarjota uuden toiminnan myötä ajan mittaan työpaikkoja. Nuorille kesätöitä ja talvella ohjaajille työpajoissa.

Siksi yhteistyö yritysten kanssa on tärkeää. Naantali on pieni kaupunki. Kaikkien yhteisöjen ja yritysten pitäisi tehdä yhteistyötä, jotta luomme taloudellista toimeliaisuutta. Yhteistyö luo hyvinvointityötä ja ehkäisee syrjäytymistä.

Entinen kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta on aiheellisesti nykyään hyvinvointilautakunta. Voimme keskittyä ennaltaehkäisevään toimintaan.

AA

Teija Söderholm on sitoutumaton ehdokas.

TEIJA SÖDERHOLM

Ilman omaa lehmää ojassa

” Olen nähnyt omaishoitajien taakan. Heidän olosuhteensa heikkenevät. Se hämmästyttää minua. Omaishoitajuus ei ole vapaaehtoinen valinta. Se on velvollisuus ja arvokas työ.

Minulla on teatteriin valtava palo. En voi elää ilman. Tarvitsen tätä enemmän kuin ruokaa ja juomaa. Teatteri on sadun maailma. Täällä saa auttaa toisia elämään sitä maailmaa. Ihmeellistä nähdä, kuinka toinen saa lisää kipinää ja onnistuu. Koemme kaiken yhdessä.

Maailma on ongelmallinen ja pelottava. Teatteri on rauhoittava paikka. Tähän voisi satsata hyvinvoinnin nimissä, tänne pääsee leikkimään ja laulamaan.

Maili ja Oiva Suutari perustivat Naantalintalon teatterin yli neljäkymmentä vuotta sitten. Minä olen ollut mukana neljäkymmentä vuotta ja hakenut teatterille uusia tiloja kymmenen kertaa.

Vapaa-aikatulli keskustassa oli hieno paikka teatterille. Ihmiset kävelivät ovesta sisään ja kysyivät, saako täältä kahvia. Totta kai. Keskeytimme harjoitukset ja pidimme kahvitauon heidän kanssaan, koska vain tuli käymään.

Nyt olemme Murikossa tehdasalueella poissa ihmisten silmistä. Täällä on mo-

nenlaisia rajoituksia.

Katsomo on pieni. Näyttämö on pieni. Takanäyttämöä ei ole, käynti on suoraan ulos. Lavasteet pitää pelkistää. Uutta ei voi rakentaa, vanhaa ei voi korjata. Ei voi tanssia, laulaa. Pitää rajoittaa näyttelijämäärää tilojen pienuuden takia.

Teemme kunnianhimoista teatteria, tarkkaa työtä, ei mitään pilipalihommaa.

Ajatus on, että tässä on harrastus, jonka taloudellinen kynnys on matala harrastajalle itselleen ja yleisölle. Meillä on vuodessa monta ensi-iltaa aikuisille, nuorille ja lapsille.

On myös aktiivinen improryhmä ja osallistumiset naantalilaisiin tilaisuuksiin. Joka kuukauden ensimmäisenä torstaina on yleisölle avoimet ovet kahvitte- lun kanssa.

Viime vuosina on tapahtunut yllättäviä asioita. Lapsena ja nuorena mukana olleet näyttelijät ovat aikuistuttuaan lähteneet opiskelemaan, siirtyneet työelämään ja ehkä perustaneet perheen.

Nyt muutama on kolmekymmppisenä palannut takaisin teatteriin.

Olisi hienoa, jos meillä olisi toiminnallisempi talo. Tykkäisin pitää nuorten iltoja, lunkeja kokoontumisia, missä ei ole pakko pelata biljardia tai muutakaan.

Meillä on Naantalissa kolme teatteria, Rymättylän teatteri ja Merimaskun teatteri myös. Jokaiselle riittää omat harrastajansa. Siinä on ajattelemisen aihetta.

Olen ammatiltani sairaanhoitaja. Kun tein Raision sairaalassa kolmivuorotyötä, kouluttauduin ammattikorkeakoulu Metropoliasissa Helsingissä myös teatteri-ilmaisun ohjaajaksi.

Sirpa Hagsberg ja Leena Salo pyysivät minua ehdokkaaksi vaaleihin. Kävin Sirpan kanssa keskustelun asioista. Tuli sellainen olo, että tätä en ole vielä koittanut tehdä ihmisten hyvinvoinnin puolesta. Minulla voisi olla annettavaa.

Hyvinvointi on todella vaarassa. Olemme palaamassa 1980-luvun ilmapiiriin, jolloin ongelmia vähäteltiin.

Naantali on ihana kaupunki, jossa olisi niin paljon mahdollista tehdä yhteisöllisiä asioita. Ihmisiltä ei kuitenkaan kysytä mielipidettä suurissa asioissa. Näin pienessä kaupungissa se olisi helposti mahdollista.

Olen nähnyt, että omaishoitajien olosuhteet ovat Varhan myötä heikentyneet. Se hämmästyttää minua. Omaishoitajuus ei ole mikään valinta, se on velvollisuus ja arvokas työ. Siihen pitäisi antaa kaikki mahdollinen tuki. Moni omaishoitaja näantyy. Sehän ei auta ketään.

Olen ollut huono ajamaan omia asioitani. Perheessämme on seitsemän lasta. Nyt kun he ovat aikuisia, uskallan vaatia ilman omaa lehmää ojassa kaupunkia järjestämään punkkirokotukset saaristossa asuville lapsille. Miksei aikuisillekin.

AA

Riku Luoto on röntgenhoitaja ja pääluottamushenkilö.

RIKU LUOTO

Palvelut ja tekijät paineessa

Hyvinvointialueet on vedetty tiukoille. Ihmisiä pelottaa, supistetaanko palveluverkkoja. Tasa-arvo tarkoittaa asukkaiden oikeutta laadukkaisiin palveluihin. Palveluiden tekijöitäkin pitää kohdella reilusti.

Jos pyrimme vain torjuntavoittoihin, se on liian ahdas lähtökohta. Naantalintalon Raision peruspalvelut toimivat vielä hyvin, joskin laboratoriopalveluita on siirretty Naantalista Raisioon. Askarruttaa, että röntgen, kun supistustarpeet painavat päälle.

Meidän pitää huolehtia perusterveydenhuollon koko eturintamasta ja vanhushpalveluista. Yliopistosairaalan resurssit on pidettävä kunnossa.

Painimme Varhan alueella myös henkilö-ongelmien parissa. Jatkuvat yt-menettelyt, resurssoinnin ongelmat ja työntekijöiden siirtymiset paikasta toiseen aiheuttavat murheita, levottomuutta ja

tuskaa. Varhalaisten työntekijöiden hyvinvointi vaatii konkreettisia tekoja.

Elämisen laatu luodaan sotealan osaajien työllä. Paheneva työntekijäpula on valittavasti todellisuutta. Sen korjaamiseen vaaditaan hoitoalan vetovoiman kasvattamista. Se tarkoittaa parempaa palkkatasoa ja parempia työoloja.

Työ kuormittuu, koska tekijöitä ei ole riittävästi. Eikä lisää saada, jollei palkkaus vastaa työn vaatimuksia.

Naantalissa olen tarkastuslautakunnan jäsen. Lautakunnan tehtäviin kuuluvat hallinnon toiminnan ja eri toimialojen tilinpäätösten tarkastelu.

Olen kuntavaaleissa toista kertaa eh-

dokkaana. Nuorten asiat ovat tärkeitä. Kiinnitetään huomiota harraste- ja vapaa-ajanviettoihin. Lasten ja nuorten määrä oli välillä ehkä laskemassa. Nyt on pidettävä koulu- ja päivähoitopalvelut kunnossa, että pystymme vastaamaan erilaisiin tilanteisiin.

Naantalissa on hyvä asua. Asun itse keskustassa. Kaikki palvelut löytyvät kävelymatkan päästä. Keskustan muu elävöittäminen on kuitenkin tärkeä asia.

Tulevaisuuden vakauden ja hyvinvoinnin kannalta tarvitsemme Naantaliin ennen kaikkea uusia työllistäviä yrityksiä.

Olen raidemyönteinen kaupunkilainen. Lähijuna on mielenkiintoinen ja kann-

tettava hanke.

Oma harrastustaukani tulee partioista ja palloilulajeista, kuten jalkapallosta, salibandysta ja sulkapallosta. Juuri nyt vapaa-aika kuluu norsunluunväriseen Mercedes Benz 220:n parissa. Kuusikymmentävuotias kaunotar on isoisänperintöä. 16-vuotias poikani on sanonut, että entisöintiprojekti pitää olla kunnossa, kun ajaa ajokortin. Siihen tähdätään.

Entisöintihomman parissa on tullut mieleen, että olisi hienoa, jos Naantalista löytyisi yhteispaikka tämänkin alan harrastajille.

AA

Naantali on merellinen kaupunki, mutta nyt kun meren tila on ongelmallinen, on mielessäni alkanut siintää uimahalli, Ann-Mari Kymäläinen sanoo. Kuvassa myös Fergus. KUVAA HILMA HUISSI

ANN-MARI KYMÄLÄINEN

Luonto, ympäristö ja ihminen

” Heikomman ihmisen puolustaminen on verrattain sama asia kuin huolenpito luonnosta ja ympäristöstä näiden ääni ei pääse kuuluviin. Olen Naantalın asukkaanakin luonnon kanssa samanarvoinen, en yläpuolella.

Arvostan Naantalın kaupungin ympäristöpäällikkö Saija Kajalaa. Hän uskaltaa nostaa valmistelussa esiin pieniltä tuntuvia asioita. Sellaisia, jotka ovat luonnon- ja asukkaan elinympäristön kannalta kaikkein tärkeimpiä.”

Muutoin Naantalın päätöksenteko on suuntautunut yhä enemmän virkahenkilöpainotteiseksi. Luottamushenkilöiden toimivalta asukasnäkökulmasta huolehtimiseen on kaventunut.

Kaupunkilaiset kysyvät toisinaan meiltä luottamushenkilöiltä, miksi lautakunta ei ole puuttanut erilaisiin asukkaita koskeviin päätöksiin.

Heidän kysymyksensä on aiheellinen. Hallintosääntöä on muutettu niin, että lautakunnalle jää vähemmän vaikutusvaltaa. Saimme aikaisemmin esimerkiksi rakennuslupien piirustukset pöydälle, nyt ne tulevat rakennuspuolella lautakuntaan tiedoksiantoina. Rakennuslupa-asiat tulevat pöydälle vain mahdollisten valitusprosessien myötä. Lautakunnalla ei ole moneen asiaan enää otto-oikeutta.

Ympäristö- ja rakennustoimiala on lakipykäläsidoista toimintaa. Luottamushenkilöiden näkemyksille ei jää paljon sijaa, sillä virkavalmistelusta tulevien asioiden on oltava lainsäädännön kannalta muodollisesti korrekkeja. Asukkaiden etu jää helposti sovittelumatta päätöksentekoprosessissa.

Tällä hetkellä on käynnissä pitkälle kaupungin tulevaisuuteen vaikuttavia asioita. Vetylaitos on keskeinen keskustelunaihe.

Ympäristöpäällikön kirjauksen ansioista projektin valmistelussa on otettu huomioon lintujen pesimäaika. Huono asia on, ettei Nesteen vanha alue ole käytettävissä. Naantali on aikoinaan lahjoittanut

Nesteen tontin valtiolle. Valtio olisi voinut tulla vuorostaan vastaan, jotta säästisimme laajojen, alkuperäisten luontoalueiden tuhoamiselta vetylaitoksen tieltä.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnassa on hyvä keskusteluilmapiiri. Lausuntoja antaessamme pystymme luomaan painotuksiamme päätöksentekoprosesseihin.

Heikomman ihmisen puolella oleminen on yhteydessä luonnon ja ympäristön puolustamiseen. Ne ovat saman asian eri puolia. Kaikki liittyy kaikkeen. Ihminen, luonto ja ympäristö ovat yhtä.

Asukkaiden ääni kuuluu Naantalissa sekä hyvin että huonosti. Saimme Karvetiin aikoinaan lämmitettävän jalkapallokentän. Olin innokkaasti ajamassa sitä vapaa-aikalautakunnassa. Se oli tärkeä hanke.

Oheisasiat on sen jälkeen kuitenkin laiminlyöty. Liikenne on lisääntynyt valtavasti Rautakadulla ja Teräskadulla sekä koko Karveti-Tammiston alueella. Se vaikuttaa asuinyhtävyyteen ja kaikkien turvallisuuteen. Alueella on paljon lapsiperheitä, alakoulu ja kaksi päiväkotia.

Jokapäiväisillä ulkoilulenkeillä koirani kanssa näen kaupungin kasvun lieveilmiöt ruohonjuuritasolta. Ympäristö alkaa muistuttaa kaatopaikkaa. Kaikkialla näkyy kauppojen pakkausjätettä ja ohi ajavista autoista heitettyä pikaruokapakkauksia. Välinpitämätön muutos on tapahtunut yhtäkkiä parin vuoden aikana.

Meidän pitää varautua kaupunkina lieveilmiöihin ajoissa, kun rakennamme kaupakeskittymiä. Pelkät roskikset eivät riitä. Ei riitä, että Naantalın keskusta on siisti. Jokaisella naantalilaisella on oikeus viihtyä asuinympäristössä.

Huolestuttavaa on, että uusi kauppa-

keskittymä moninkertaistaa liikenteen Karvetissa. Taimon rannan rakentamisessa ei ole otettu huomioon, mitä asukas- ja liikennemääristä aiheutuu nykyasukkaille ja rantaluonnolle. Pelkkä äänimaisen muutos tuhoaa rannan luontokemoksen.

Uuden Ukko-Pekan rakentamisessa ai- noa näkökulma oli suunnittelutoimisto Rambollin konsultointi, paljonko kauppa saa lisää myyntiä.

On keskusteltu, että uusi kylpylä toisi vanhaan kaupunkiin ympärivuotista elämää. Kallion louhiminen kuulostaa tarpeettomalta, mutta ehkä jonkinlaisen maisemaan sopivan rakennuksen voisi tehdä, kunhan pidämme mielessä, ketä varten Naantali on, sen herkkä kulttuurihistoriallinen ja luonnonympäristö.

Säilyykö kaupunkilaisten oikeus rantoihin ja rauhalliseen asuinympäristöön. Säilyykö esimerkiksi Nunnalahti entisellään naantalilaisien käytössä?

Asioita pitäisi katsoa laajoista vinkeleistä. Meriveden laatu alkaa olla heikko. Mitä teemme saaristomeren pelastamiseksi? Tulevatko kylpylämatkailijat katsomaan sinilevää?

Tulevaisuus elää parhaillaan jokaisessa yksilössä. On tutkittu, että jo alle kolmevuotiaana tietynlaiset kokemukset voivat edesauttaa, minkälaiseen suuntaan aikuisuuden mahdollisuudet saattavat painottaa.

Pitäisi kuulla nuorisoa. Minkälaiset tarpeet ja odotukset heillä on. Asia pitäisi oivaltaa pitkäjänteisesti. Mikään hienokaan toiminta ei voi elää vakaalla ja pysyvällä pohjalla, jos ylläpito perustuu vapaaehtoisuuteen. Hyvänä esimerkkinä aikoinaan perustettu mopotallitoiminta. Se

toimi hienosti, mutta kun vetäjä joutui lopettamaan, toiminta loppui siihen. Meillä pitää olla yhteinen vastuu asiasta. Sitä varten on olemassa kaupunki.

Kaupungin ylläpitämässä Karvetin monitoimitalossa oli vuosia monipuolista toimintaa. Paikalla oli aina palkattu aikuinen, myös illalla ja viikonloppuna. Jos- sain vaiheessa tiloja alettiin ottaa osittain muuhun käyttöön ilman nuorille korvattuja uusia tiloja.

Jos aikuinen lupaa lapselle tai nuorelle jotain, lupaus on syytä pitää. Kun kaupunki lupaa jotain, kaupungin pitää toimia luotettavasti.

Olen koulutukseltani graafisen alan tekniikko. Olen toiminut varavaltuutettuna ja eri lautakuntien jäsenenä 24 vuotta, pisimpään ympäristö- ja rakennuslautakunnassa.

Minulle on sosialidemokraateissa tärkeää Työväenyhdistyksen kuukausittaisen yleiskokouksen päätöksenteko, jossa sovimme valtuustoryhmän toiminnasta. Pieni piiri ei päättä, toimimme yhdessä.

Ylisukupolveliset asiat vaikuttavat elämässä. Vasta hiljattain sain tietää, että isäni vanhemmat olivat sosialidemokraatteja. Olen heidän puoleltaan kolmannen sukupolven demari. Äitini Hannele Vienonen on ollut pitkäaikainen valtuutettu. Minä tosin ehdin olla kuntapolitiikassa häntä ennen. Tyttäreni ovat olleet kaksissa viime vaaleissa sitoutumattomina ehdokkaina sosialidemokraattien listalla.

On erikoinen ja vähän orpo olo. Äitini ja tyttäreni eivät ole nyt ehdokkaina, vaan vahvana taustajoukkona. Kaikki yhden ja yksi kaikkien puolesta.

AA

61

Isabella Hautala on koululautakunnan jäsen. Hän opiskelee sosiaalialaa Yrkeshögskolan Novia Turussa, tekee sosiaalityön sijaisuuksia ja työskentelee keikkaluontoisesti merillä. Perheen lapset ovat koulu- ja esi-kouluikäisiä.

ISABELLA HAUTALA

Vaativaa ja hidasta työtä, kosketus arkeen

Olen ollut pienestä asti kiinnostunut yhteiskunnallisista asioista. Osallistuin jo koulun luottamustehtäviin.

Mietin pitkään, miten päästä mukaan näihin hommiin. Aika kauan kesti ennen kuin päätin suuntautua demareihin. Tasa-arvo-käsitys ja solidaarisuusajattelu ratkaisivat, ja se ettei puolue ole ääripuolue. Globaalinen ulottuvuus innosti, kun valitsin sosialidemokraatit.

Luottamustehtävät ovat kestävyyslaji. Se vaatii kärsivällisyyttä. Demokratia on vaativaa ja hidasta työtä, jossa asiat valmistellaan ja keskustellaan perusteellisesti. Moni innokas pettyy politiikkaan, koska kaikki tavoitteet eivät toteudu. Harvoin on valmiina jollekin kokonaisuudelle niin suurta enemmistöä, että kaikki asiat toteutuisivat niin kuin haluttu.

Realiteetti on, että talous määrittelee, mitä on mahdollista tehdä ja mitä ei. Eri instanssien sisällä on erilaisia näkemyksiä mahdollisuuksista. Käsittelyprosessi vaatii aikaa. Lautakunta, hallitus, valtuusto, ja asioiden pitää soveltua myös budjetteihin.

Vaalikoneet kysyvät ehdottomia vastauksia, vaikka sellaisia ei voi antaa, koska vaalitulokset määrittelee valtasuhteet. Kyse ei ole lupauksista, vaan tavoitteista. Niistä sitten neuvottelemme valtasuhteiden mukaan.

Luottamustehtävien hoito vaatii kosketuksen arkeen, realistista arkijärjen käyttöä.

Arvot eivät toteudu päätöksenteossa noin vain sellaisenaan, koska yksittäiset asiat eivät elä irrallisina omassa maailmassaan, vaan liittyvät monin tavoin toisiinsa.

Hyvä esimerkki on luokkien ryhmäkoko. Viime kädessä käytännön perustelut säätelevät asioita. Jos haluamme tietynkokoisia ryhmiä, sitten voi olla, että jotkut oppilaat joutuvat kulkemaan pitkiä matkoja toiseen kouluun. Niin monet asiat vaikuttavat konkreettiseen päätöksentekoon, että realiteetit säätelevät arvojen toteutumista.

Kaikesta huolimatta olen pienten ryhmäkokojen kannalla aina kun ne on mahdollista toteuttaa järkevästi. Raha ei saisi mennä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edelle.

Lautakuntatyöskentely elää lähellä konkreettista todellisuutta, jolloin saman puolueen ihmiset saattavat asettua eri kannoille päätöksenteon eri vaiheissa.

Naantalien päätöksenteossa on ihmisiä, jotka pyrkivät vaikuttamaan vahvasti muiden päätöksiin. Valta on keskittynyt suhteellisen pienelle joukolla.

Koulutuslautakunnassa on ollut hyvä ilmapiiri ja keskusteluyhteys. On helppo mennä kokouksiin. Ensimmäisen kauden edustajankin on helppo tuoda esiin näkemyksiään, koska jäsenet kunnioittavat toistensa ajatuksia. Lautakunnan merkitys kasvoi entisestään, kun soteasiat siirtyivät hyvinvointialueelle.

Mielelläni jatkaisin tulevalla vaalikaudella lautakunnassa. Tärkeitä asioita riittää. Luonnonmaalla koulu- ja päiväkotipalvelut ovat osoittautuneet jo vajaiksi.

Lasten ja nuorten hyvinvointi ovat ko-

konaisuudessaan minulle tärkeitä.

Yksikään kunta ei säästy pahoinvoinnin lisääntymiseltä. Lastensuojelun sisällä näkyy entistä huonovointisempia nuoria asiakkaina. Syyt eivät juonnu aina perheen heikosta taloudellisesta asemasta. Keskiluokkaistenkin perheiden lapset ja nuoret oireilevat vaikeastikin.

Siitä huolimatta yhteiskunta myös jakautuu henkisten ja aineellisten voimavarojen osalta. Jollakin on laaja perhetukiverkosto, joillakin toisella loppuunpalanut yksinhuoltaja-vanhempi. Tällaisia kohtaan, kun olen työskennellyt sosionomiopiskelijana lastensuojelun sijaisuuksissa.

Koulupoissaolot antavat usein ensimmäisen näkyvän ilmeen ongelmille.

Toisaalta moni tulee kuitenkin kouluun aiheuttaen levottomuutta ja vakavia häiriöitä. On keskusteltu valvontakameroista. En usko niihin väkivaltaongelmien ratkaisuna.

Lasten sosiaaliset paineet alkavat usein jo päiväkodista. Koulussa vaatimukset kasvavat. Pitää olla kaikenlaisia valmiuksia, on oltava puhelimit ja tietokoneet, kaikkea mahdollista. Puhelimen käyttö on kuitenkin rajoitettu.

Sekin on hyvä, että koululla on tarjota opiskeluvälineet tasaveroisesti, alakoululaisille iPad, yläkoululaisille läppäri. Mutta tärkeää, että käytössä ovat myös perinteiset kirjat.

Kaikki politiikka pitää tehdä kuntalai-

sen lähtökohdasta. Päätökset aina sen perusteella, mikä on asukkaalle etu.

Mitä kylpylähanke tarjoaa, jos se vie käytöstä keskeisiä alueita, jotka saattavat olla jatkossa kaupunkilaisten käytössä vain maksusta.

Rakennamme lisää aita kuntalaisille. Kaadamme arvokasta kaupunkimetsikköä, jotta saamme lisää kauppia. Tuovatko ne oikeasti asukkaalle jotain sellaista, minkä vuoksi kannattaa uhrata kaupungin parhaita paikkoja?

Miten Nunnalahden uimarannan tavoitettavuus säilyy, kun vapaa paikoitus poistetaan?

Meillä ei ole vielä yhtäkään rantasaunaa kuntalaisille, mutta suunnittelemme hienoja allasalueita maksaville asiakkaille. Kaikkea ei pitäisi myydä rahasta.

Tarvitsemme elämänmyönteisiä ihmisiä huolehtimaan lasten ja nuorten tulevaisuudesta ja hoivaa tarvitsevista vanhuksista.

AA

Heikki Lindgren on toiminut Naantalin luottamustehtävissä vuodesta 2000 asti. Hän työskentelee Teollisuusliiton toimitsijana.
KUVA KIRSI SUOMINEN

HEIKKI
LINDGREN

Kerron etukäteen, mitä esitän lautakunnassa

72

” Suodattamattomat hulevedet ovat olleet Naantalin ongelma. Hulevedet virtaavat mereen kolmesta kohtaa, Taimosta, Pappilanlahdelta ja Kaupunginrannasta.

Viranhaltijat vastustivat voimakkaimmin, kun taistelin hulevesikaivojen suodattimien puolesta. Nyt ne vihdoin asennettiin viime vuonna. Lahdessa toimii yritys, joka valmistaa suodattimia. Olin sinne yhteydessä, selvittelin mahdollisuuksia ja tutustuin heidän valmistukseensa, kun asia oli Naantalissa keskenäinen. Suodattimet keräävät jopa raskasmetallihiukkaset.

Sain myös puhuttua Kuparivuoren urheilukentän peruskorjauksen suunniteltuun jo tälle vuodelle 65 000 euroa. Korjaussuunnitelman on määrä olla valmis elokuun loppuun mennessä. Kenttä on niin huonossa kunnossa, että korjaus ei

voi enää odottaa.

Kentän pinta on painunut montuille. Vesi jää sinne makaamaan. Juoksuradan pinnoite on kauttaaltaan irti, eikä kentällä saa järjestää enää kisoja.

Kyse on kuitenkin siitä, että urheilukentästä pitää tehdä koko kaupungin kokoonnupaikka, myös liikuntarajotteisille. On aika rakentaa ajanmukainen, katettu katsomo. Urheilukentällämme on hieno historia, sitä on syytä vaalia.

Alkuperäisissä suunnitelmissa koko hanke ajoittuu vasta 2030-luvulle. Nyt remonttia olisi aikaistettava tuntuvasti. Naantalilainen Löyly on edistänyt asiaa seuraparlamentissa. Sen seurauksena kaikki

seurat ilmoittivat, että kenttä on korjattava ensin, sitten vasta rakennetaan uusi jäähalli pressuhallin paikalle.

Pressuhallin käyttäjät ovat sanoneet, että hallissa on Varsinais-Suomen paras jäähalli. Urheilutalollakin on yhä paikkansa liikunnanharrastajien vapaa-ajassa. Se on aktiivisessa käytössä.

Olen jatkanut päättyvällä kaudella teknisen lautakunnan varapuheenjohtajana ja varavaltuutettuna. Kausi on sujunut lautakunnassa mukavammin kuin edellinen. Kerron aina etukäteen puheenjohtajalle, mitä aion esittää. Se sujuvoittaa asioiden etenemistä. Keskustelu yli puoluerajojen on sujunut hyvin. Naantali tarvitsee kun-

talaislähtöisiä päätöksiä. Se tarkoittaa taksuolisuutta. Eräs esimerkki kuntalaisten vastaisesta toiminnasta on Kirkkopuiston liikuntalaitteiden poistaminen.

Asukkaiden edunvalvonta edellyttää terveyskeskuksen palveluiden säilyttämistä. Meidän pitää painostaa omia viranhaltijoitamme. Toisaalta poliitikkojen ei tarvitse Varhan luottamustehtävissä aina toimia, kuten viranhaltijat esittävät.

Saaristomeren parantamisessa kaupungin pitää luoda painostusta maakuntatasolla samalla, kun pidämme huolta omista vesialueistamme.

AA

Markus Helenius asuu Merimaskussa ja työskentelee Varsinais-Suomen pelastuslaitoksella pelastajana.

MARKUS HELENIUS

Rakentavan keskustelun päätöksentekoa

” Jokaisella on halutessaan mahdollisuus vaikuttaa meitä kaikkia koskeviin päätöksiin.

Opiskelin ensin asentaja-koneistajaksi ja työskentelin kahdeksan vuotta teollisuuden työkaluvalmistajana. Tunsin halua auttaa konkreettisesti ihmisiä. Halusin tehdä työkseni jotain merkityksellistä auttamiseen liittyvällä elämäalueella. Kouluttauduin pelastajaksi ja valmistuin nykyiseen ammattiini vuonna 2009.

Opiskelun ja työelämän kokemusten myötä aloin tuntea kiinnostusta yhteisiin asioihin. Monipuoliset kokemukset luottamustehtävistä ovat antoisia. Olen toiminut luottamustehtävissä neljä vaalikautta.

Toimin päättävällä vaalikaudella hyvinvointilautakunnan varapuheenjohtajana. Olen varavaltuutettu ja kaupunginhallituksen varajäsen. Olen Naantalin yhteisen seurakuntavaltuuston Merimaskun seurakuntaneuvoston jäsenenä.

Kaupunginhallituksen kokoukset avartavat näkökulmia. Olen oppinut tarkastelemaan kaupungin päätöksenteon kokonaiskuvaa ja ymmärtämään, miksi käsittelyprosessit vaativat oman aikansa.

Hyvinvointilautakunnan näkökulmasta tämän kauden merkittävin päätös oli liikuntahallin rakennusprojektin aikaistettu aloitus. Hallin pitäisi valmistua syksyyn 2026. Se palvelee monipuolisesti palloilulajien lisäksi myös muun muassa yleisurheilijoita, seinäkiipeilijöitä, viereistä päiväkotia sekä koulujen liikuntatunteja. Muiden koulujen liikuntasaleista vapautuu entistä paremmin aikoja iltakäyttöön.

Kaupungin liikuntapalvelujen ihmiset ovat tehneet ison työn hallin suunnittelussa, tutustuneet eri halleihin ja ennen kaikkea ottaneet urheiluseurat vahvasti mukaan suunnitteluun. Seuroilla on paras kokemus liikuntahalleista ympäri Suomen.

Tulevina vuosina huomio kohdistuu liikuntapalveluissa Kuparivuoren alueeseen.

Urheilukentän remontti on kiireellinen. Jääkiekkohalleista vanhan pressuhallin tekniikka alkaa olla tiensä päässä. Suuntaa-antavassa suunnitelmassa kuntoradan linjat hieman muuttuvat ja sen varrelle tulee kuntoilupisteitä. Koko aluetta on tarkasteltava myös liikennejärjestelyjen järjeistämisen kannalta.

Museossa Humpin tilaan on remontoitu monitoimitila Lillan, jossa voi järjestää kokouksia ja pieniä yleisötapahtumia. Tilaa voi käyttää museopedagogiikkatilana päiväkotilasten, esikoululaisten ja koululaisten vierailuissa. Siellä on järjestetty aktiivisesti tapahtumia. Pääkirjaston sekä Merimaskun, Rymättylän ja Velkuan kirjastojen remontit ja omatoimistamiset on saatu valmiiksi.

Hyvä yhteisymmärrys sujuvoittaa hyvinvointilautakunnan työskentelyä. Keskustelu on rakentavaa. Puoluepolitiikointi on hyvinvointilautakunnassa pienemmässä roolissa kuin esimerkiksi hallituksessa. Löydämme usein samanlaisen tahdon yli puoluerajojen parantaa kaupunkilaisten hyvinvointia.

Perhe tuo henkilökohtaiseen elämäni suurimman ilon. 17-, 14- ja 9-vuotiaiden lapseni opiskelut ja harrastamiset täyttävät mukavasti arkea. Monenlainen liikunta, muun muassa jääkiekko, hiihto ja juoksu kuuluvat omaan vapaa-aikaani.

Tulipa viime keväänä juostua onnistuneesti Rukalla 83 kilometrin polkujuoksu Karhunkierros. Saaristomeri on lähellä sydäntäni ja purjehdus kuuluu ehdottomasti perheemme kesään.

AA

Kylpylän takaa kulkeva rantatie on Kalle Honkaselle tärkeä osa Naantalia yläasteikäisen koulutiestä alkaen. Nuorena miehenä tie kulki kaupungin iltaelämään, nyt se kuuluu juoksulenkkiin Suovuoresta kirkolle.

KALLE HONKANEN

Työpaikkaomavaraisuus, meri ja saaristo

” Kaupungilla on hyvä maine, talousasiat ovat hyvällä mallilla. Veroprosentti on alhainen. Lapsiperheillä on kotihoidon kunnallisia. Varhaiskasvatukseen ja kouluverkkoon on panostettu.

Naantalilla on paljon vetovoimatekijöitä. Vahva talous toimii kaiken taustalla. Emme voi kuitenkaan tuudittautua, että näin jatkuisi automaattisesti. Meidän pitää kehittää kaavoituksella elinkeinopolitiikkaa ja saada infra-asiat kuntoon yritysten perustamisen helpottamiseksi.

Meidän pitää luoda uusia työpaikkoja. Kaikki liittyvät toisiinsa: työpaikat, työntekijät, palvelut, lapsiperheiden asiat. Työpaikkaomavaraisuus on päässyt hiipumaan. Siihen on nyt kiinnitettävä huomiota. Palveluiden ylläpito ja parantaminen edellyttävät uusien työpaikkojen luomista Naantaliin.

Meidän pitää kantaa vastuu ikääntyvästä väestä. Jokaisen kaupunkilaisen kannalta tärkeää on terveyskeskuksen palvelutason ylläpitäminen.

Kouluikäisten lasten isänä lapsiperheiden asiat ovat sydäntäni lähellä. Kaupungin täytyy huolehtia varhaiskasvatuksen ja luokkien ryhmäkokojen hallinnasta sekä lasten ja nuorten liikunta- ja muista harrastusmahdollisuuksista.

On hienoa, että Naantalissa elää aktiivinen ja monipuolinen seuratoiminta. Perheessämme poika pelaa koripalloa ja harrastaa taekwondo Naantalissa. Tytär aloitti pienenä voimistelun Naantalissa, josta siirtyi myöhemmin voimistelemaan ja tanssimaan Turkuun.

Minulla on matkailun kehittämisen ajankohtaishankkeeseen, Kirkkopuiston kylpylään, kaksijakoinen suhde. Naantali kaipaa ympärivuotisia matkailijoita, mutta alustavassa visiossa esitelty kylpylärakennuksen kerrosten lukumäärä jäi as-

63

karruttamaan. Rakennuksen pitäisi sopia ympäristöönsä hallitsematta liikaa kaupunkikulttuurisesti arvokasta maisemaa.

Työskentelen prosessinhoitajana Finnfeeds Finlandin Naantalin-tehtaalla. Tehdään päätuote on betaiini rehu-, ravitsemus-, kosmetiikka- ja kemianteollisuudelle.

Naantali on rakentanut menestyksensä teollisuus- ja matkailukaupunkina. Vetytuotantomahdollisuus on keskeinen hanke kaupunkimme tulevaisuuden kannalta. Sen voimakas sähköriippuvuus vaatii nykyistä järeämmän sähkölinjayhteyden rakentamisen. Laitoksen ympäristövaikutukset ja mahdolliset riskit tulisi pystyä minimoimaan.

Naantalin pitää olla aktiivinen saaristomeren pelastamisessa. Kallisarvoisimman vetovoimatekijämme tila on hirveä.

AA

Sairaanhoidaja Sirpa Hagsberg on Naantalissa sosialidemokraattien valtuustoryhmän puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen jäsen sekä Varhan aluevaltuutettu sekä pelastus- ja ensihoitolautakunnan jäsen.

”

Olen saanut tehdä ammattini puolesta arvokasta työtä auttamalla sairastunutta, iloitsemalla yhdessä potilaan kanssa hänen toipumisestaan tai tukemalla potilaan lisäksi omaista, kun toivoa ei enää ole.

SIRPA HAGSBERG Meillä on oltava sydäntä

Yhteiskunnan tehtävä on pitää palvelut sellaisella tasolla, että apu on lähellä, helpposti saatavilla ja kaikilla on siihen varaa, kun sitä tarvitaan.

Tulin valituksi hyvinvointialueen valtuustoon ensimmäisissä aluevaaleissa kolme vuotta sitten. Olen ollut Naantalien kaupunginvaltuuston jäsen vuodesta 2001.

Naantali on kasvava ja hyvin hoidettu kaupunki. Saimme paljon kiitosta toimivista sosiaali- ja terveystalouksista, kun kaupunki vastasi niistä. Meille olisi palveluverkkouudistuksessa kuulunut Naantalissa käyttömääriin nähden sotekeskus, ei soteasema. Pelastuslaitoksella on Luolassa toimivat tilat ja Rymättylän sopimuspalokunnallakin on uudet tilat.

Naantalissa vallitsee taloudellinen vakaus. Yhteishenki on melko hyvä yli puoluerajojen. Meille valmistuu uusia veto-voimaisia asuntoalueita. On tärkeää, että tarjolla on jokaiselle jotakin ja hyvät palvelut. Kun sotepalvelut ovat siirtyneet hyvinvointialueelle, on keskityttävä varhaiskasvatukseen ja kouluihin, työpaikkaomavaraisuuden lisäämiseen, veto- ja pitovoimaan.

Ennaltaehkäiseviä tehtäviä riittää edelleen kaikenikäisten ihmisten parissa. Pieniltäkin tuntuvat asiat ovat tärkeitä. Kirkkopuiston liikuntavälineet poistettiin, vaikka missään luottamuseläimessä ei ol-

lut tehty sellaista päätöstä. Ei olisi voinutkaan, koska näemme ne tosi tärkeiksi. Keskustassa asuu paljon iäkkäitä ihmisiä, joilla omatoiminen tekeminen on tärkeää. Liikuntavälineet on luvattu palauttaa tennistenkenttien alapuolelle.

Hallituksen luoman taloudellisen painostuksen vuoksi ihmisille elintärkeät hyvinvointialueen palvelut muotoutuvat nyt väärin perustein: näennäisin säästöin ja keinotekoisin resurssianalyysein.

Soteuudistuksen tarkoitus ei ole ollut hajottaa, vaan hallita ja kehittää hyvinvointia yhteistyössä kuntien kanssa.

Lisäaika uudistuksille ilman säästöihin kytkettyjä aikataulupaineita olisi välttämätön. Lopullinen hintalappu voi muodostua suuremmaksi kuin kiireessä hätiköidyt säästöt.

Naantalilaisena haluan, että kotikaupunkimme säilyy turvallisena, vakaana ja elinvoimaisena. Meiltä täytyy löytyä sydäntä pitää huolta ihan jokaisesta. Voimme kehittää samalla ennaltaehkäiseviä toimia ja viihtyisää kaupunkiympäristöä ihmisen elämänsäälle.

Aluevaltuustoryhmämme on toiminut ahkerana aloitteiden tekijänä ja osallistunut aktiivisesti muiden ryhmien kanssa isoihin yhteistyöaloitteisiin yli puoluerajojen.

Haluan, että Varsinais-Suomen hyvin-

vointialue kehittyy vahvaksi ja avoimeksi toimijaksi, joka tarjoaa kuntalaisille julkisen sektorin laadukkaat lähipalvelut yksityisen ja kolmannen sektorin täydentämänä.

Lisäksi korvaavia palveluja, kuten digitaalisia ja liikkuvia palveluja pitää käynnistää. Mitään ei kuitenkaan saisi lopettaa ennen kuin korvaava palvelu on kokeiltu ja hyväksi havaittu.

Jokaisen hoitoa tarvitsevan pitää päästä hoitoon viipymättä, viimeistään kahdessa viikossa. Omalääkäri- ja omahoitajatoiminta on otettava käyttöön.

Rajapinta Varhan ja kuntien toimintojen kesken on tärkeä. Kunnat eivät saa nostaa käsiään ylös tyyliin, ei kuulu meille.

Naantalissa kaupungin hyvinvointikoordinaattori tekee erinomaista ja ihmisläheistä työtä. Kaupunginjohtaja Laura Leppänen kuuluu kuntajohtajien neuvonpitoryhmään, joka keskustelelee rajapinta-asioista yleisemmin.

Henkilökohtaisessa elämässä koti ja perhe lapsenlapsinemme luovat elämän onnen. Olemme hankkineet Luonnonmaalta vanhan talon, jota olemme alkaneet pikkuhiljaa kunnostaa. Elämä on ihana.

AA

PALVELUALOITE OMAISHOITOON

Sdp:n ryhmä tekee aktiivisesti aloitteita hyvinvointialueen valtuustossa. Alla muutama esimerkki valmisteluun edenneistä aloitteista.

- Asiakasmaksujen huojentaminen.
- Mielenveysvaikutusten ennakoarvioinnin käyttöönotto ja arviointi talouden tasapainottamisessa 2024-2026.
- Varhan on laadittava toimenpideohjelma nuorten huumekuolemien ennaltaehkäisemiseksi.
- Ikäntyneiden asumispalveluiden pitää vastata palvelutarvetta ja päätöksenteon perustua tietoon.

Helmikuun 2025 aluevaltuuston kokouksessa Sdp:n ryhmä esitti aloitteet:

- Omaishoidettaville ja heidän hoitajilleen luodaan Omatiimi-palvelu.
- Hyvä hoito ja seuranta lapsen kasvun eri vaiheissa turvataan perhekeskuksissa.
- Neurokirjon (neurologisiin vähemmistöihin kuuluvien) toimenpideohjelman laatiminen.

Naantalilaisuus on elämäntapa,
Mikko Rönnholm sanoo.

MIKKO RÖNNHOLM

Naantalin puolesta riittävän kova

Saaristokuntiin kuuluu kauttaaltaan arvokkaita pitäjiä. Naantalilla on poikkeuksellisen suotuisat luonnonolosuhteet ja hieno kulttuuriperintö. Saaristo on Naantalin vahvuus, mutta saaristomeren tilan laiminlyönti on edennyt ääriajoille, Mikko Rönnholm sanoo.

Mikko Rönnholm kirjoitti ja puhui saaristomeren tilasta jo silloin, kun muut eivät puhuneet. Nyt asiasta puhuvat kaikki. Saavutukset ovat silti olemattomia. Tosi-asiat joutuvat yhä väistymään.

”Olemme nähneet pilottiprojektia, joiden avulla on yritetty maatalouden aiheuttaman kuormituksen aisoissa pitämistä. Huonoin tuloksin. Sinänsä erinomaista kipsikäsittelyäkään ei ole käytetty läheskään siinä laajuudessa kuin olisi mahdollista.”

Vastuu on ensisijaisesti valtion.

”Valtion pitää säätää tiukasti, miten saaristomeren kuormitus rajoitetaan ja päättää korvaus taloudellisista vaikutuksista. Meidän pitää osoittaa oikeudenmukaisuutta viljelijöiden tuloja kohtaan, mutta elinkeinovapaus pitää nähdä maataloudessakin ympäristörajalaisena toimintana. Kun riittävä vapaaehtoisuus ei onnistu, tarvitsemme keppiä. Kukaan ei voi päästää vesistöön mitä tahansa.”

Maataloudelle on hyväksytty ympäristötukia, mutta niitä on käytetty maatalouspolitiikassa tulotukena. Ongelma juontuu Suomen tiukkaan kansanäänestystilanteeseen 1990-luvulla, kun Esko Ahon johtama Keskusta oli saata-va EU-jäsenyyden kannalle.

”EU:n vuoristotukea eli huonojen alueiden tukea ovat saaneet kaikki muut, paitsi tämän alueen viljelijät. Heille osoitettiin ympäristötuki. Sitä ei valvonut kukaan, ja se muuntui valvomattomana tulotueksi. Tämä oli silmien sulkemisena harkittu teko. Sen avulla Keskusta käännettiin myönteiseksi EU-jäsenyyteen.”

Rönnholm teki vuonna 2002 aloitteen Naantalin ja naapurikuntien yhteisistä toimenpiteistä saaristomeren suojelemiseksi. Mitään ei tapahtunut ennen kuin nyt, kun meren tila on hälyttävä ja kunnat ovat havahtuneet yhteistyöhön ja kysymykseen rahoitusvastuusta.

”Kesti kaksikymmentä vuotta, että teimme arvion kuormitusten vähentämisestä. Kuntien etu on saaristomeren pelastamisessa niin selkeä, että kuntien on aika ryhdistäytyä ja olla aktiivinen valtion

suuntaan. Kuntienkin pitää osallistua rahoitukseen. Olemme saaneet Naantalissa jo aikaan määrärahapäätöksemme.”

Niin kauan, kuin Neste jalosti öljyä Naantalissa, Rönnholm toimi Nesteen puolestapuhujana Naantalissa. Nesteen vaikutus oli historiallinen. Sen verotulon luomalla vauraudella Suomeen syntyi uudenlainen kaupunki uudensuomalaisine resursseineen.

”Olen kiitollinen laajemmin ja erityisesti Naantalin kannalta siitä, mitä Neste on ollut. Olen surullinen, mitä se on nyt.”

Naantalin tulevaisuus on kaupungin asukkaissa ja koko Turun seudun menestysmahdollisuuksissa.

”Turun vetovoima ja kasvu ovat Naantalin tulevaisuuden kannalta keskeisiä. Kuntaliitospyrkimysten jälkeen Turku on huomannut, että sen kasvu hoituukin tehostamalla omaa maankäyttöä ja tiivistämällä kaupunkirakennetta. Tiivis rakenne, korkeasti koulutettu väestö ja elinkeinon kehittäminen ovat näkemyksellisesti avautuneet Turulle.”

Rönnholmin mielestä kansanedustaja Vilhelm Junnila osoitti poliitikkona terävää ja joustavasti sopeutuvaa taktista silmää, kun päätti muuttaa Turkuun. Rönnholmiakin on vuosien varrella houkuteltu Turkuun, mutta hän ei tarttunut tarjouksiin. Niitä tuli muun muassa Fortumiin ja julkisen puolen virkatehtäviin liittyen. Joka tapauksessa muutto Naantalista häilyi mahdollisuutena vain nuorena diplomi-insinöörinä, kun alan työt olivat pitkälle keskittyneet pääkaupunkiseudulle, missä Rönnholmkin aloitti työuransa.

Mikko Rönnholm on istunut Naantalin kaupunginvaltuustossa ennätyselliset 55 vuotta. Isä Armas Rönnholmin valtuustoura kesti 46 vuotta.

”Merkittävin opetus on, että luottamushenkilöt ovat voimavara, eivät haitta.”

Kokemus liittyy sekä kaupungin yleiseen kehittämiseen että asukkaiden yksittäisten palvelujen puolustamiseen. Kaksi kuvaavaa esimerkkiä:

”Kahdeksan vuotta sitten Hannu Aalto

sai periksi antamattomuudellaan estettyä kaupungin virkahallinnon suunnitelman lakkauttaa Naantalin terveyskeskuksen ilta- ja viikonloppupäivystys, joka on kaupunkilaisten hyvinvoinnin keskeinen palvelu.”

Luottamushenkilöt voivat saada aikaan muutoksia valtionkin isoihin hankkeisiin, kunhan näkevät vaivaa, ottavat selvää ja perehtyvät asioihin.

Näin kävi, kun valtio ajoi 1980-luvun alussa uutta tielinjausta suunnittelemalla Raisiosta Naantaliin tulevan vanhan väylän nelikaistaistamista. Se olisi rikkonut yhdyskuntarakennetta laajasti. Rönnholm tutki vaihtoehtoja ja otti selvää kehittyneestä tunnelirakentamisen tekniikasta ja kustannustasosta. Valtio myöntyi täysin uuteen linjaukseen, jota edustaa nykyinen pikatie tunneliratkaisuineen, mihin kukaan ei alunperin uskonut.

Rönnholmia ärsyttää kaupungin arkaivuus E18-tien uuden linjauksen suunnittelussa. Vuosien tieremontin rakentamisjärjestys ja aikataulu ovat epäonnistuneet Naantalin kannalta. Virka- ja luottamushenkilöjohto eivät toimineet aktiivisesti valtion suuntaan, kun mahdollisuus olisi ollut.

”Kun työ alkaa Raision keskustatunnelin rakentamisella eikä Naantalin-pään nelikaistaistamisella, Naantalin kannalta on luvassa vuosien kaaos, kun kaikki väylät ovat tukossa. Luottamushenkilöiden tehtävä on olla kotikaupunkinsa puolesta riittävän kovia, jotta pystyvät kyseenalaistamaan asiantuntijoiden näkemykset.”

Ylioppilas Mikko Rönnholmia kiinnostivat myös valtiotiede ja oikeustiede, joista olisi todennäköisesti saanut lykkää politiikkaan, mutta hän opiskeli insinööriksi, koska halusi kuitenkin ”politiikasta vapaan” ammatin. Se oli ilmeisen onnistunut valinta. Hän on pystynyt hyödyntämään luottamustehtävissä yhteiskunnallista ja teknokraattista osaamistaan.

AA

TALKOOSUKUPOLVIEN TYÖ

Mikko Rönnholm kahdeksan vuotta sitten Naantalin Työväenyhdistyksen puheenjohtajuudesta. Hän jatkaa Työväenyhdistyksen säätiön hallituksen puheenjohtajana. Säätiö syntyi, kun yhdistys myi Työväentalon 40 vuotta sitten rakennusliikkeelle.

Talo oli rakennettu viime vuosisadan alussa talkoilla. Sitä ylläpidettiin, korjattiin ja laajennettiin vuosikymmentien ajan talkoilla. Kun yhdistys alkoi pyörittää talossa elokuvateatteri Kinoa, lipunmyyjät ja ovimiehet tekivät työnsä talkoilla. Koneenkäyttäjälle maksettiin palkka.

Talo aiheutti koko olemassaolonsa ajan yhdistykselle taloudellisia paineita.

”Myynnissä marxilaisittain leikillisesti sanottuna kasaantunut työ muuttui pääomaksi. Vakavasti puhuen Työväentalon henkinen arvo perustui talkoosukupolviensa kasaantuneen työn kunnioittamisesta. Se on kertomus aikakautensa ihmisistä ja heidän elämänarvoistaan.”

Säätiöimällä rakennusoikeuden myynnistä saamansa varat yhdistys turvasi varojensa tulevaisuuden. Leiviskä on hoidettu huolella.

”Absoluuttisesti pääoma on kaksinkertaistunut, mutta pääoman arvokin on kohentunut maltillisella osakesalkunpidolla. Säätiö pystyy tukemaan aineellisesti sellaisia toimintoja, joiden yhteisöllistä tukemista Työväenyhdistys on aina tavoitellut, tavallisten ihmisten elämää poliittisesti ja kulttuurisesti.

Säätiön omistama Tiiliholvi on luovutettu Työväenyhdistyksen käyttöön. Tiiliholvi jatkaa Työväentalon perinnettä kokoontumis- ja juhlatilana.

Kaiken voi tehdä reilummin saaristokaupungissa, jotta asukkaat voivat hyvin

NAANTALIN SDP:n KUNTAVAALIOHJELMA

Haluamme rakentaa yhteiskunnan, joka on reilu kaikille. Reiluus on oikeudenmukaisuutta ja sitä, että poliittisilla päätöksillä kenenkään taakka ei kasva kohtuuttomaksi. Mielestämme reilua on vastuun jakaminen tasapainoisesti niin, että hyvinvointivaltion perusta säilyy vahvana.

Naantalin tilanne on ollut pitkään hyvä. Talous on ollut ylijäämäinen useamman vuoden, mikä viittaa siihen, että kuntalaisilta on kerätty ylenmäärin veroa. Toisaalta ylijäämäinen talous on antanut mahdollisuuden tehdä asioita vähän paremmin kuin muualla. Olemme voineet olla innovatiivisia ja panostaa moneen asukkaiden hyvinvointia ja kaupungin kasvua tukevaan kohteeseen. Naantalissa asiat on pääsääntöisesti hyvin monelta kantilta katsottuna!

Naantalin SDP:n vaaliohjelman ytimessä on hyviksi havaittujen palvelujen ja toimintojen ylläpitäminen sekä ennakoivat toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi ja Naantalin kasvun varmistaminen.

Asuminen, työ ja talouden kasvu

Asukkaita ja yrityksiä houkuttelee Naantaliin hyvien palvelujen lisäksi riittävä tonttitarjonta, monipuolinen asuntotarjonta sekä hyvät kulkuyhteydet. Myös kilpailukykyinen veroprosentti houkuttelee asumaan Naantalissa. Edunvalvonnassa valtion suuntaan on keskeistä huolehtia yhdessä muiden kuntien kanssa välttämättömien liikenneinvestointien oikeudenmukaisesta kustannusjaosta; ei ole reilua siirtää näitä valtiolle kuuluvia kustannuksia voimakkaasti kuntien kukkaroille MAL- sopimusten sisälle. On myös vaikutettava, että valtion taholta säädetään normeja, joilla estetään saaristomeren kuormituksen kasvaminen.

- Edistämme julkisen ja kevyenliikenteen toimivuutta koko saaristokaupungin näkökulmasta. Suunnittelussa on otettava huomioon myös esteettömyysnäkökulmat.
- Huolehdimme, että valtio kantaa vastuunsa Suomen päätieliikenteen mukaisesti. Vain tällä on vältettävissä Naantalin joutuminen tieliikenteen pusrinperäksi. Naantalin osalta ei ole liikaa pyydetty, että E18-tien liiketaloudellisesti kannattavin nelikaistainen tieosuus Raisionlahdelle tehdään kiireellisenä ja Ruonan turvaton risteys rakennetaan eritasoliittymäksi välittömästi. Tätä edellyttää myös uuden kauppakesittymän syntyminen risteysväylän välittömään läheisyyteen.
- Edellytämme, että kaavoittaminen tukee monipuolisia asumisratkaisuja sekä yritystoimintaa. Ympäristönäkökulmat ja lähiluonnon säilyminen sekä asukkaiden osallistaminen on huomioitava entistä paremmin.
- Luomme edellytyksiä, jotta Naantalissa olisi ja Naantaliin tulisi monipuolisesti erilaisia palveluyrityksiä ja kauppiaita. Edellytämme työpaikkaomavaraisuuden kääntämistä kasvuun. Kehitämme toimivat työllistämispalvelut yhdessä Raision kanssa. Kannatamme tärkeitä hyvinvointia ja kasvua edistäviä investointeja. Panostamme ympäristön ja saaristomeren luonnon suojeluun. Naantalin on oltava aloitteellinen konkreettisten toimien aikaansaamiseksi, ettei saaristomeren tila enää huonone, vaan parane - jatkuvien selvitysten tekemisestä on vihdoin ryhdyttävä yhteisiin alueellisiin toimenpiteisiin. Kaupungin tulee edistää ympäristöohjelmaa ja sen toimenpiteitä pitkäjänteisesti.
- Varmistamme, että kaupunkisuunnittelussa huolehditaan riittävien kierrätyspisteiden saatavuudesta.
- Pidämme verotuksen ja maksut kilpailukykyisinä.
- Edistämme toimenpiteitä, jotka pitävät Naantalin jatkossakin turvallisena paikkana asua.

Hyvinvointia kaikenikäisille

Kaupungin tehtävää hyvinvoinnin edistäjänä ei voi aliarvioida. Naantalin pitää varmistaa jokaiselle ikäluokalle laadukkaat palvelut ja toiminnot. Tavoitteena on ylläpitää ja edistää jokaisen kaupunkilaisen psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Lapset, nuoret ja perheet

Lapsiperheiden hyvinvointi rakentuu laadukkaasta varhaiskasvatuksesta, hyvästä yhteistyöstä eri ammattilaisten välillä, oikea-aikaisesta palvelusta sekä riittävästä tuesta.

- Varmistamme riittävät resurssit ja kohtuulliset ryhmäkoot niin varhaiskasvatuksessa kuin kouluissakin. Yleisenä tavoitteena on, että ryhmäkoot olisivat enimmillään 20 oppilasta, etenkin alimilla vuosiluokilla.

- Pidämme huolta, että Naantalissa säilyy subjektiivinen päivähoito-oikeus mahdollisista lakimuutoksista huolimatta.
- Turvaamme jatkossakin lapsiperheille matalan kynnyksen tukea sekä neuvola- että kouluikäisille. Tukea on tarjottava sekä perheille, mutta myös varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.
- Varmistamme, että nuorilla on eri alueilla hyvät nuorisotilat ja että nuorten palveluja kehitetään yhdessä nuorten kanssa.
- Huolehdimme, että matalan kynnyksen harrastusmahdollisuudet jatkuvat tuemalla koulujen yhteydessä järjestettävää ilmaista Sun harrastus -toimintaa sekä paikallisia yhdistyksiä.

Työikäiset ja eläkeläiset

Aikuisten hyvinvointia tukee mielekäs tekeminen ja kuuluminen yhteisöön. Palvelujen pitää tukea toimintakyvyn ylläpitämistä. Avainasemassa on liikuntapalvelujen toiminta sekä kau-

puungin kulttuuritoiminnan ylläpitäminen. Ikääntyessä toimintakyky muuttuu ja tuen tarve usein lisääntyy. Ennakoivat toimet ja tuki on tärkeää, jotta turvataan arvokas ikääntymisen kokemus. Samalla ympärivuorokautisten palveluiden tarve siirtyy tai ainakin kevenee tuntuvasti.

- Tuemme eri ikäisten liikuntaharrastusta hyvillä liikuntapaikoilla sekä liikuntapalvelun ennalta vaikuttavalla toiminnalla.
- Varmistamme, että Naantalin kulttuuritarjonta monipuolistuu, kehittyy ja kukoistaa. Kulttuuritoiminnalle pitää löytä asianmukaiset tilat.
- Luomme kohtaamispaikkoja kaikenikäisille varmistamalla hyvät tilat sekä tuen paikallisten yhdistysten toimintaan.
- Edistämme yhteistyötä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) kanssa, jotta Naantalissa säilyisi sote-palvelut lähellä asukkaita.

- * Oman terveyskeskuksen säilyminen on turvattu ja saariston palvelut olta- va riittävällä tasolla.
- * Palvelutaloasuntoja tulisi olla Naantalissa alueella riittävästi naantalilaisille.
- * Edistämme Varhan palvelujen säilymistä Naantalissa kestoiltaan ja vuokratasoltaan molemmin puolin reiluil- la vuokrasopimuksilla.
- Luomme ikäihmisille hyvän ehtoopuolen elämän ohjelman. Ikäihmisten palveluissa panostettava yksilöllisiin ratkaisuihin ja varmistettava nopea palveluiden pariin pääsy.
- Omais- ja läheishoitajia tuettava riittävin resurssein ja palveluin.
- Hyvinvointia ja terveyttä edistetään Varhan ja kuntien välisenä yhteistyönä.

KUNTAVAALIT - KOMMUNALVALET
Kaiken voi tehdä reilummin.

Naantali

 51 HANNU AALTO Rakennusmestari, eläkkeellä	 52 JUKKA-PEKKA AALTO Pelastuslaitoksen asemamestari	 53 SATU AALTONEN Lähihoitaja	 54 KIMMO AHO Operaattori, lauttamies	 55 ELISA ANSAMAA Vertaiskulttuuri, eläkkeellä	 56 ELINA BERGSTRÖM Ruskeapalvelutyöntekijä	 57 PASI EINONEN Sosionomi	 58 HALIL EKIZ Kokki
 59 PETRI FAST (SIT.) Joukkoliikennejohtaja, pääluottamusmies	 60 SIRPA HAGSBERG Sairaanhoitaja (AMK) <i>Ehdolla myös aluevaaleissa</i>	 61 ISABELLA HAUTALA Kulttuurisuuttaja (AMK), sosiaaliohjaaja	 62 MARKUS HELENIUS Palomies	 63 KALLE HONKANEN Prosessiohjaaja	 64 NIKO HUPPUNEN Bikameriittijä	 65 JARMO HYVÖNEN Hieroja, kienotoimittaja	 66 ELSA KALLUDRA Ravintola-asiantuntija
 67 VELI-PEKKA KIVIAHO Hötsäjä	 68 JUHANI KULMALA Järjestelmäsuunnittelija	 69 ANN-MARI KYMÄLÄINEN Graafisen alan tekniikko, yrittäjä	 70 ERNO LEHTINEN Professori	 71 JARMO LEHTONEN Eläkkeellä	 72 HEIKKI LINDGREN Ay-toimittaja	 73 RIKU LUOTO Röntgenhoitaja, pääluottamusmies <i>Ehdolla myös aluevaaleissa</i>	 74 JANNE MUIKKULA Masakäyttöpäällikkö
 75 JARMO MÄKI Operaattori	 76 AKUSTI MÄKILÄ (SIT.) Rakennusmies	 77 MARKKU MÄKILÄ (SIT.) Työjohtaja	 78 MARIANNE NOHRSTRÖM (SIT.) Lähihoitaja, työväimennäytelmä	 79 MATTI PENTTINEN Instrumentiteknikko, eläkkeellä	 80 ANNIKA RINTAMÄKI Asiakkuusjohtaja	 81 PASI RYTKÖNEN Koneilija	 82 TIMO SAARIO Terveystieteiden eläkkeellä
 83 KEIJO SALMIKIVI Vesilaitoksen hoitaja, eläkkeellä	 84 SEIJA SALMINEN Perhepäivähoidon johtaja, eläkkeellä	 85 LEENA SALO Tutkimusjohtaja, KTM, juuri eläköitynyt, osin viikkotyössä	 86 OSMO SALO Pääluottamusmies FRC, työjohtaja	 87 PASI SUONPÄÄ Ahtaja, pääluottamusmies	 88 TEIJA SÖDERHOLM (SIT.) Sairaanhoitaja, twitteri-ilmaisen ohjaaja	 89 JUHA TAKANEN Työsuojeluvaltuutettu, kartoittaja	 90 ANNA-EMILIA TUIMALA Tradenomiosuunnittelija
 91 LASSE UOTILA Varustamies, m- ja lauto-osaaja	 92 SEPPO VAINIO Kirjuri, eläkkeellä	 93 MARKO VIROLAINEN LVI-suunnittelija, insinööri (AMK)	 94 TERO VIROLAINEN Operaattori	ALUEVAALIT		 2667 SIRPA HAGSBERG Sairaanhoitaja (AMK)	 2700 RIKU LUOTO Röntgenhoitaja, pääluottamusmies

Luottamus ja turvallisuus

SDP:n TAVOITTEET VARSINAIS-SUOMEN ALUEVAALEISSA

Oma tai läheisen sairastuminen ei saa laittaa elämää sekaisin. Apu pitää olla saatavilla silloin kun sitä tarvitaan, sujuvasti ja oikea-aikaisesti. Se ei saa olla kiinni oman tai läheisen lompakon paksuudesta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden pitää olla julkisesti järjestettyjä. Haluamme olla turvaamassa palveluiden saatavuutta.

Emme usko lyhytnäköisiin leikkauksiin, vaan ennaltaehkäisyyn ja matalalla kynnyksellä saavutettavien palveluiden kehittämiseen, joka jarruttaa kalliimpien ja raskeampien hoitojen kustannuskehitystä.

Hyvinvointialueelle pitää antaa nyt työrauha, jotta palveluita saadaan järjestettyä parhaalla mahdollisella tavalla. Hyvinvointialue tarvitsee lisää aikaa alijäämien kattamiseksi, jotta lyhytnäköisiltä leikkauksilta vältytään.

On huolehdittava hoitotakuun mukaisesta hoitopääsystä. Myös omalääkäri ja omatiimimalli, liikkuvat palvelut ja digipalvelut madaltavat palvelun saavutettavuutta ja hillitsevät kustannuskehitystä.

Toimintoja pitää kohdistaa entistä enemmän ennaltaehkäisyyn.

HUOLEHDITTAAN IÄKKÄISTÄ

Panostamme ennaltaehkäiseviin ja toimintakykyä tukeviin palveluihin. Ikääntyneiden sairauksien ennaltaehkäisyyn pitää perustua systemaattiseen arviointiin. Jokaisella ikääntyneellä on oikeus riittävään kuntoutukseen.

Omaishoitoa tukemalla ja toimintakykyä tukeviin palveluihin keskittymällä kevennämme tarvetta raskaampiin palvelumuotoihin. Turvapuuhelinpalvelun tulee olla ikääntyneen väestön käytettävissä ja siksi sen saamisen pitää perustua asiakkaan tarpeeseen.

Kun ikääntyneen palvelutarve on arvioitu, on soveltuvaan palveluun päästävä ilman viivytystä. Jokaiselle ikäihmiselle turvataan tarpeiden mukainen tuki ja palvelut.

Pitää jalkautua, missä lapset ja nuoret elävät.

LAPSIPERHEEN HYVINVOINTI

Neuvolapalvelut toimivat jatkossakin lähipalveluina.

Yhteiskunnan ja perheiden kriiseissä on turvattava lasten ja nuorten hyvinvointi. Lapsiperheiden palveluita kootaan yhteen perhekeskuksiin, mutta pitää jalkautua myös paikanpäälle, missä lapset ja nuoret elävät.

Kehitetään palvelukokonaisuuksia vahvistamalla lapsiperheiden varhaista tukea sekä matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita, jotta jokainen perhe saisi joustavasti ilman viivytyksiä tarvitsemansa avun. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden ja oppilashuollon riittävään määrään pitää luoda resursseja. Kehitetään ja lisätään ennaltaehkäisevää ja etsivää työtä. Tiedonkulun Varhan ja kuntien välillä pitää toimia.

Omaishoitoa kehitettäessä ei unohdeta lasten omaishoitajien jaksamisen tukemista ja erilaista palvelutarvetta.

MIELEN HYVINVOINTI

Mielenterveyden ongelmat ovat suurin työkyvyttömyyden aiheuttaja. Nuorten mielenterveyden hoitovelkaa pitää ryhtyä purkamaan. Psykiatristen sairaanhoitajien palvelut pitäisi liittää oppilashuoltoon. Kiireettömään hoitoon pitää päästä myös mielenterveyden haasteiden kanssa. On aika laatia kattava mielenterveysstrategia. Vahvistetaan matalan kynnyksen palveluita.

TARVITSEMME JÄRJESTÖJÄ

Järjestöjen tekemä sotetyö on korvaamaton. Kolmas sektori on saatava nykyistä tiiviimmin hyvinvointialueen toimintaan. Hyvinvointialueen asiakasohjauksen pitäisi voida ohjata asiakkaita myös järjestöjen palveluiden piiriin. Järjestöjen työn jatkuvuuden perustaksi on luotava kumppanuusrahoitusjärjestelmä.

PELASTAJAKOULUTUKSEN TARVE

Turvallisuuden edistämiseen ja saaristo-olosuhteiden erityisyyteen on varattava riittävät voimavarat ja resurssit. On tärkeää, että hyvinvointialueet tekevät saumatonta yhteistyötä kuntien kanssa alueen asukkaiden arjen turvaamiseksi ja turvallisuusongelmien ennaltaehkäisemiseksi.

Varsinais-Suomen ensihoito-, palo- ja pelastuspalvelut ovat korkeatasoiset. Niiden kehittämiseen panostetaan edelleen tasapuolisesti koko maakunnan alueella. Sopi-muspalokunnat ovat osa laadukasta palvelutuotantoa.

Suomea uhkaa pula pelastushenkilöstöstä. Tarvitsemme uusia tapoja riittävien pelastajakoulutusmäärien toteuttamiseksi. Varsinais-Suomeen olisi saatava pelastushenkilöstön riittävyden turvaava pelastajakoulutus.

HUOLENPITO TYÖNTEKIJÖISTÄ

Varha tarvitsee kannustavaa henkilöstöpolitiikkaa palveluiden turvaamiseksi. On hyvä ottaa käyttöön erilaisia urapolkumalleja. Hyvä työterveyshuolto tukee henkilöstön jaksamista ja ehkäisee työkyvyttömyyttä.

2667

SIRPA HAGSBERG

Sairaanhoitaja (AMK)

2700

RIKU LUOTO

Röntgenhoitaja, pääluottamusmies

SDP:N ALUEVAALIEHDOKAAT

2658 Alanko Kaarlo, Salo
 2659 Alari Tatu, Turku
 2660 Alho Niina, Kaarina
 2661 Ali Alas, Turku
 2662 Ekman Janni, Turku
 2663 Ekman Jutta, Turku
 2664 Elo Piia, Turku
 2665 Germizaj Agon, Turku
 2666 Grönroos Leif, Åbo
 2667 Hagsberg Sirpa, Naantali
 2668 Helander-Kuisma Mervi, Turku
 2669 Hellsten Kristiina, Turku
 2670 Hiltunen Essi, Kaarina
 2671 Hukkanen Sari, Kaarina
 2672 Jalonen Timo, Turku
 2673 Jäppinen Jonnamiia, Turku
 2674 Kallio Nina, Turku
 2675 Karnisto-Toivonen Saija, Salo
 2676 Kauliomäki Kirsi, Turku
 2677 Kivijärvi Anneli, Raisio
 2678 Kivinen Outi, Turku
 2679 Koivusalo Mari-Elina, Turku
 2680 Korhonen Ari, Raisio
 2681 Koskinen Eino, Kaarina
 2682 Koskinen Sirpa, Kustavi
 2683 Kosonen Kimmo, Raisio
 2684 Kotti Antti, Somero
 2685 Kuisma Petri, Salo
 2686 Kulla Ann-Marie, Kimitoön/Kemiönsaari
 2687 Kumpuoja Maria, Turku
 2688 Kuuskorpi Miku, Turku
 2689 Lahti Mari, Turku
 2690 Lahtonen-Kiviranta Soile, Turku
 2691 Laulumaa Janne, Raisio
 2692 Laurén Heli-Päivikki, Uusikaupunki
 2693 Lehtinen Riitta, Somero
 2694 Lehtonen Riitta-Liisa, Kaarina
 2695 Leino Jukka, Aura
 2696 Leppäjoki-Tiistola Sanna, Kaarina
 2697 Leskinen Matti, Marttila
 2698 Lindén Aki, Turku
 2699 Luoma Mikaela, Pargas/Parainen
 2700 Luoto Riku, Naantali
 2701 Lähteenmäki Joni, Turku
 2702 Maaskola Mika, Turku
 2703 Majasuo Jenni, Masku
 2704 Maleike-Ruohola Sofia, Salo

2705 Markkanen Veronika, Mynämäki
 2706 Meisola Sari, Salo
 2707 Meltti Veera, Kaarina
 2708 Mikkonen Kirsi, Raisio
 2709 Mulaku Edita, Lieto
 2710 Mäkeläinen Erika, Nousiainen
 2711 Mäki Kristiina, Turku
 2712 Mäkirinne Jari, Sauvo
 2713 Nordman Iris, Turku
 2714 Nouri Samira, Lieto
 2715 Nurmio Merja, Turku
 2716 Ojanen Minttu, Turku
 2717 Opacic Saana, Turku
 2718 Parttimaa Satu, Salo
 2719 Peltola Sami, Turku
 2720 Pentti Tino, Turku
 2721 Piippo Niina, Lieto
 2722 Poikela Marko, Salo
 2723 Pokki Pertti, Laitila
 2724 Puumalainen Leena, Koski TI
 2725 Raaska Petja, Turku
 2726 Rannikko Sari, Paimio
 2727 Rantanen Päivi, Nousiainen
 2728 Rantanen Hannu, Lieto
 2729 Rantanen Taru, Pyhärinta
 2730 Raunio Eija, Turku
 2731 Remander Henri, Rusko
 2732 Reunanen Mira, Turku
 2733 Roslakka Ville, Turku
 2734 Saarinen Kati, Turku
 2735 Sadeharju Eetu, Salo
 2736 Salama Maarit, Oripää
 2737 Salari Tawar, Turku
 2738 Savinen Nina, Pöytyä
 2739 Sedergren Jere, Uusikaupunki
 2740 Seila Viivu, Turku
 2741 Silkka Iina, Turku
 2742 Silvan-Lempinen Marianne, Turku
 2743 Simelius-Nieminen Suvi, Kaarina
 2744 Sjölund Janne, Uusikaupunki
 2745 Suro Aleks, Raisio
 2746 Söderling Ismo, Rusko
 2747 Taina Riikka, Turku
 2748 Tammi Sari, Turku
 2749 Tammi Timo, Salo
 2750 Tikkanen Janne, Turku
 2751 Tissari Marke, Loimaa
 2752 Valkonen Tanja, Salo
 2753 Varajärvi Matti, Salo
 2754 Viljanen Marjukka, Kaarina
 2755 Virtanen Simo, Vehmaa